

GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ
V HAVLÍČKOVĚ BRODĚ

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2019

Havlíčkův Brod, březen 2020

Obsah:	strana
1. Úvod	4
1.1. Slovo ředitelky	4
1.2. Základní informace o galerii	5
1.3. Organizační uspořádání	7
2. Sbírky	9
2.1. Úvod	9
2.1.1. Charakteristika sbírkového profilu	9
2.1.2. Stav fondu k 31. 12. 2019	10
2.2. Prezentace sbírek galerie	10
2.2.1. Úvod	10
2.2.2. Expozice	11
2.2.3. Výstavy ze sbírek	11
2.2.4. Výpůjčky ze sbírek	11
2.2.4.1 Počet vypůjčených předmětů	11
2.2.5 Reprízy výstav sestavených z vlastních sbírek	11
2.2.6. Web	11
2.2.7. Publikace děl, reprodukce	12
2.2.8. Badatelské návštěvy	12
2.2.9. Vzdělávací programy vztahující se přímo ke sbírkovým prezentacím	12
2.3. Akvizice	12
2.3.1. Úvod	12
2.3.2. Charakteristika nejvýznamnějších akvizic	13
2.3.3. Celkový počet získaných sbírkových předmětů a způsob jejich nabytí	14
2.3.4. Úbytky ze sbírek	14
2.3.5. Celková částka vydaná na akviziční činnost	15
2.4. Péče o sbírky	15
2.4.1. Úvod	15
2.4.2. Významné restaurátorské počiny	16
2.4.3. Objem zrestaurovaných předmětů, důvod jejich restaurování nebo konverzace	16
2.4.4. Celková suma vydaná na konzervování a restaurování	16
2.5. Evidence a dokumentace	16
2.5.1. Úvod	16
2.5.2. Dokumentace – digitalizace	17
2.6. Odborná činnost galerie přímou vazbou na sbírky	17
2.6.1. Úvod	17
2.6.2. Inventarizace	18
2.6.3. Posudky a odborné konzultace	18
2.6.4. Zajištění badatelské činnosti	18
2.6.5. Prezentace galerie prostřednictvím vlastní odborné práce	18
3. Výstavy	20
3.1. Úvod	20
3.2. Počet výstav	20
3.2.1. Jednotlivé výpůjčky	20
3.3. Významný výstavní počin	20
3.4. Stručná charakteristika jednotlivých výstav	22

4. Publikace	32
4.1. Úvod	32
4.2. Významný ediční počin	32
4.3. Druhy publikací	33
5. Vzdělání	34
5.1. Úvod	34
5.2. Statistické zhodnocení vzdělávací činnosti	34
5.3. Cílové skupiny	36
5.4. Vzdělávací programy	36
5.4.1. Vzdělávací programy pro školy	36
5.4.2. Další vzdělávání dospělých	39
5.4.3. Další volnočasové aktivity pro děti	40
5.4.4. Doprovodné programy k výstavám a kulturní pořady	40
5.5. Periodicita programů	42
5.6. Spolupráce v rámci vzdělávací činnosti galerie	44
6. Veřejnost	46
6.1. Návštěvníci	46
6.2. Spolupracovníci	47
7. Knihovna	48
8. Internetové stránky	49
8.1. Úvod	49
9. Hospodaření galerie v roce 2019	51
9.1. Úvod	51
9.2. Tvorba a čerpání rozpočtu organizace v roce 2019	51
9.3. Vývoj hospodaření v letech 2014 – 2019	51
9.4. Přehled nejvýraznějších nákladů a výnosů v roce 2019	52
9.4.1. Získané příspěvky, dotace a granty v roce 2019	52
9.4.2. Odměňování v roce 2019	52
9.5. Investiční rozvoj v roce 2019	53
9.6. Účetní výkazy k 31. 12. 2019	53
9.7. Veřejné zakázky	54
10. Kontrolní činnost	55
11. Poděkování	57
12. Výhled na příští rok	58

1. ÚVOD

1.1. Slovo ředitelky

Havlíčkobrodská galerie se v roce 2019 zaměřila především na krátkodobé výstavy. Obsáhlejší výstavní činnost byla díky pořádání výstav i v prostorách stálé expozice. V průběhu roku jsme realizovali několik mimořádných výstavních projektů. Dvěma z nich jsme se připojili k připomínce 30. výročí pádu železné opony. První byl věnován tvorbě experimentálního básníka a výtvarníka Josefa Honyse (1919 – 1969). Druhým pak bylo seznámení veřejnosti s výtvarnou a animační tvorbou plzeňské rodačky Haliny Weissové z let 1968 – 2015, které autorka prožila v emigraci ve Švýcarsku. Vedle těchto dvou projektů jsme připravili i další mimořádné výstavy a to „Femme fatale“ aneb české umělkyně s pařížskou zkušeností, „Příběhy staré Persie“ věnované ilustrační tvorbě nejlepších současných íránských ilustrátorů pro evropské publikum. Tento reprezentativní výběr prací téměř čtyřiceti soudobých íránských umělců, z nichž mnozí získali za svou práci prestižní světová ocenění, byl prezentován v Dánsku, Švédsku, Polsku a České republice. Havlíčkobrodská galerie byla pátou zastávkou výstavy na evropské půdě.

Na prázdninové měsíce jsme ve spolupráci s Regionálním muzeem v Kolíně připravili projekt „Průkopníci moderní české fotografie“, který představil tvorbu tří českých fotografů – Jaroslava Rösslera, Josefa Funkeho a Josefa Sudka, jejichž inovativní přístupy k fotografické tvorbě jsou zcela srovnatelné se světovými fotografy. Hlavně dětem a mládeži pak byla určena výstava ilustrací dobrodružné literatury a volné tvorby Miloslava Havlíčka, kterou převzala Horácká galerie v Novém Městě na Moravě. Nejen pro lokální patrioty jsme pak připravili dvě výstavy autorů, kteří jsou spjati s Havlíčkovým Brodem a Krajem Vysočina. První byla malba havlíčkobrodského rodáka Josefa Sasky, druhou připomenutí tvorby humpoleckého rodáka Milana Meda.

Vedle výstav jsme i v roce 2019 pokračovali v pořádání doprovodných programů k výstavám a tolik oblíbených výtvarných dílen. Fungoval výtvarný kroužek pro děti mladšího školního věku a rovněž pokračovala pravidelná setkání s uměním pro seniory v domově pro seniory či periodické akce jako Noc literatury, Noc muzeí, Dny otevřených dveří pro školy, Dny evropského historického dědictví, Dny otevřených ateliérů na Vysočině a Mikulášské dílny. V roce 2019 jsme rozšířili nabídku edukačních aktivit galerie o doprovodné programy vytvořené na míru konkrétním požadavkům škol, skupin a institucí.

Rok 2019 byl také výjimečným rokem pro sbírkový fond spravovaný naší galerií. Díky mimořádné dotaci Kraje Vysočina a zapojení investičního fondu galerie se nám podařilo získat vybraný soubor čtyř komorních děl třeštského rodáka Jiřího Johna z vrcholného období jeho tvorby. K obrazům jsme ještě zakoupili konvolut jedenácti ilustrací ke sbírkám Františka Halase - Já se tam vrátím a Doznání. Johnovo dílo je uzavřené a téměř nedostupné, na trhu s uměním se objevuje výjimečně. Tato díla velmi významně doplnila a obohatila tristní autorovo zastoupení ve sbírce. Dále se nám podařilo získat obraz Jana Hoyera, dnes neznámého a zapomenutého malíře, rodáka z Radňova u Humpolce, obraz brněnského výtvarníka Aloise Mikulky, grafické listy Viktora Strettiho a Jana Charlese Vondrouše. Ani jednoho z těchto autorů jsme dosud vůbec ve sbírce neměli zastoupeného. Také dary velmi významně rozšířily naši sbírku. Z nich bych chtěla vyzdvihnout 40 ilustrací, 10 koláží a 1 obraz Miloslava Havlíčka, který také ve sbírce dosud chyběl.

1.2. Základní informace o galerii

Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě
Zřizovatel: Kraj Vysočina
Ekonomické uspořádání: příspěvková organizace
Adresa: Havlíčkovo nám. 18, 580 01 Havlíčkův Brod
Tel / fax: 569427035
E-mail: galerie@galeriehb.cz
IČO 13582143
Statutární zástupce: Mgr. Hana Nováková
Bankovní spojení: 14032521/0100
www.galeriehb.cz
Otevírací doba: úterý – neděle 9 -12 a 13 -17 hodin

Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě zaujímá specifické místo v síti českých galerií, neboť se jako jediná v republice specializuje na moderní českou knižní ilustraci, kresbu a grafiku vzniklou po roce 1918. Patří mezi ty tzv. mladší. Byla založena k 1. 1. 1965 jako samostatné oddělení při Okresním muzeu v Havlíčkově Brodě. Zpočátku převzala a spravovala sbírku „umění“ z tzv. městské galerie, zahrnující obrazy a sochy regionálních autorů nebo děl majících vztah k regionu, která se z muzea vyčlenila po roce 1946.

Jednáním odboru kultury ONV Havlíčkův Brod s oddělením regionálních galerií Národní galerie v Praze jí byla přiznána specializace na moderní českou knižní ilustraci, kresbu a grafiku vzniklou po roce 1918. Po určení specializace havlíčkobrodské galerie byla původní sbírka městské galerie převedena zpět do muzea a galerie začala budovat nové sbírkové soubory, které dnes díky cílené akviziční činnosti a dle daných finančních možností představují ucelený pohled na výtvarnou kulturu české knihy a grafiky s výjimkou několika málo autorů, jejichž dílo je již uzavřené a prozatím nedosažitelné. Sbírkou nyní čítají 9.500 uměleckých děl a jsou zde zastoupeni přední čeští umělci.

Vedle prezentace vlastních sbírek ve stálé expozici a na různých příležitostných výstavách se havlíčkobrodská galerie věnuje i další výstavní činnosti. Od roku 1965 realizovala 511 základních výstav.

Během své existence doznala havlíčkobrodská galerie několik statutárních změn. Od svého založení fungovala jako samostatné oddělení Okresního muzea v Havlíčkově Brodě; v roce 1967 byla začleněna do nově vzniklé instituce nazvané Okresní vlastivědné středisko, které organizačně sdružovalo tři samostatná oddělení – muzeum, galerii, ochranu památek a přírody. K 1. 1. 1974 bylo Okresní vlastivědné středisko rozděleno na dvě samostatné organizace – Okresní muzeum a galerii a Okresní středisko státní památkové péče a ochrany přírody. 1. 7. 1984 došlo k opětovnému sloučení obou výše uvedených organizací do Okresního vlastivědného střediska, kde galerie tvořila samostatné oddělení vedle oddělení muzea a památkové péče, ochrany přírody, propagace a stavební čety. V průběhu roku 1991 došlo k delimitaci oddělení ochrany přírody a galerie. Obě tato oddělení delimitací získala právní subjektivitu a přešla pod příslušná ministerstva. V souvislosti s reorganizací státní správy a samosprávy byla k 1. 7. 2001 Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě spolu s dalšími sbírkotvornými institucemi předána z MK ČR pod Kraj Vysočina.

Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě je členem profesního sdružení Rada galerií České republiky, kde se v průběhu celého roku aktivně podílela na práci komory ředitelů, komory odborných pracovníků a komory edukačních pracovníků, dále je členem ICOM.

Cílem Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě je stát se moderním, polyfunkčním centrem výtvarného umění v regionu, které bude profesionálně, efektivně a vstřícně poskytovat vedle sbírkotvorné a výstavní činnosti metodickou a odbornou pomoc široké odborné i laické veřejnosti v oblasti výtvarné kultury; výchovně vzdělávací programy týkající se oblasti umění, které navazují a rozšiřují výuku základních, středních a odborných škol. Stát se celorepublikovým poradenským centrem pro oblast ilustrační tvorby.

Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě se spolupodílí na rozvoji kultury ve městě, Kraji Vysočina i v České republice a reaguje na aktuální potřeby v souladu s koncepcemi vlády ČR a doporučením Ministerstva kultury ČR. V rámci svých především prostorových možností rozšiřuje sortiment veřejných služeb v dané oblasti.

Jejím posláním je v oblasti sbírkových fondů: rozšiřování sbírkových fondů v souladu s dlouhodobou koncepcí sbírkotvorné činnosti galerie; zajištění účinnější preventivní ochrany sbírek v rámci platných právních předpisů a metodických pokynů pro ochranu, správu a uchovávání sbírek; zpřístupňování a využívání uměleckých děl ve sbírkách galerie a prezentace kvalitních regionálních umělců v České republice i v zahraničí.

Ve výchovné a vzdělávací činnosti je to především poskytování informací o české ilustrační tvorbě a prohloubení spolupráce se školami zabývajících se ilustrací, nakladateli i profesními a občanskými sdruženími v této oblasti; realizace různých kulturních a vzdělávacích akcí zaměřených na rozličné cílové skupiny; seznamování se a získávání praktických zkušeností s různými výtvarnými a grafickými technikami orientovanými na věkové kategorie přijímatelů; pořádání soutěží a kvízů z oblasti výtvarného umění pro žáky, studenty škol a další vybrané cílové skupiny.

Poskytování služeb odborné knihovny v oblasti umění; poskytování informací získaných studiem sbírek a publikovaných v katalozích či tiskovinách vydávaných galerií; počítačové napojení katalogu odborné knihovny galerie na krajskou knihovnu; poskytování informačního servisu o činnostech galerie pro nejširší odbornou i laickou veřejnost.

V oblasti metodické a odborné činnosti: poskytování metodické pomoci v oblasti manipulace s uměleckými díly a jejich transportu, požadavky na jejich uložení a ošetřování; poskytování metodické pomoci v oblasti výpůjček a vývozu uměleckých děl mimo území ČR; poskytování metodické pomoci v oblasti počítačového zpracování a digitalizace uměleckých děl; poskytování metodické pomoci městským muzeím, galeriím, památníkům, výstavním sálům apod. při koncepcích nových expozic nebo při vybavování těchto prostor odpovídajícím mobiliářem.

Provádět expertní činnosti; poskytovat expertní posouzení uměleckých děl; určovat autorství; posílat odborníky do komisí.

1.3. Organizační uspořádání

Organizačně je Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě členěna na oddělení odborné a provozně ekonomické. Obě oddělení jsou přímo podřízena ředitelce jako statutární zástupkyni galerie. Organizační strukturu galerie a jejích orgánů upravuje organizační řád schválený Krajem Vysočina 1. 7. 2014 a aktualizovaný 9. 12. 2019, který určuje vnitřní uspořádání, dělbu práce, vzájemné vztahy a vazby.

Ředitel a historik umění

Mgr. Hana Nováková

Oddělení odborné:

- *zástupce ředitelky a vedoucí oddělení, historik umění, knihovník, dokumentátor, kurátor sb. fondů, kurátor výstav, pracovník vztahů k veřejnosti, pokladník, výstavář*
- *výtvarník a dokumentátor, správce sbírek, kulturně výchovný pracovník, konzervátor, výstavář, správce depozitáře, pedagog volného času*
- *dokumentátor, historik umění, kurátor sbírkových fondů, kurátor výstav, výstavář, pracovník vztahů k veřejnosti, pedagog volného času*
- *edukátor v kultuře, pracovník vztahů k veřejnosti, propagační referent, dokumentátor výstavář*

Mgr. Aleš Veselý

Dana Machovcová

Mgr. Daniela Růžičková

Mgr. Tereza Krejčová

Oddělení provozně ekonomické:

- *vedoucí oddělení, administrativní a spisový pracovník, referent majetkové správy, kontrolor, statistik, personalista, mzdový účetní, účetní, rozpočtář, finanční referent*
- *pokladník a dozorce výstav*

Miloslava Petrová
Zdeňka Veselá
Hana Moláková
Jaroslava Pospíšilová
Marie Spilková

v době nemocí, dovolených a na posílení u vybraných výstav

Jarmila Domkářová
Jaroslava Bubnová
Božena Sůvová
Jarmila Brožová

- *úklid*

Díky minimálnímu počtu pracovníků je v havlíčkobrodské galerii velká kumulace funkcí a prací u jednotlivých odborných pracovníků. S ohledem na omezené finanční prostředky na činnost veškeré práce spojené s přípravou, instalací výstav, expozice a grafických návrhů tiskovin provádí tyto činnosti odborní pracovníci včetně ředitelky sami

a zajišťují i osobní roznášku materiálů a tiskovin k výstavám a akcím galerie po Havlíčkově Brodě.

Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě zřizuje jako poradní orgán ředitelky *Komisi pro akviziční činnost*, která se sešla 21. ledna 2019 a projednala i nabídky do sbírek Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě a Horácké galerie v Novém Městě na Moravě.

2. SBÍRKY

2.1. Úvod

Havlíčkobrodská galerie vznikla 1. 1. 1965 jako samostatné oddělení při Okresním muzeu v Havlíčkově Brodě. Zpočátku převzala a spravovala sbírku „umění“ z tzv. městské galerie, zahrnující obrazy a sochy regionálních autorů nebo díla mající k regionu vztah, která se z muzea vyčlenila po roce 1946.

Jednáním odboru kultury ONV Havlíčkův Brod s oddělením regionálních galerií Národní galerie v Praze jí byla jako jediné v republice přiznána specializace na moderní českou knižní ilustraci, kresbu a grafiku vzniklou po roce 1918.

Po určení specializace havlíčkobrodské galerie byla původní sbírka městské galerie převedena zpět do muzea a galerie začala budovat nové sbírkové soubory.

Postavení sbírkotvorných institucí – muzeí a galerií v 21. století a společenské potřeby vedou k radikální změně práce těchto institucí, mají-li se stát moderním a polyfunkčním centrem výtvarného umění. V souvislosti s naplňováním vytýčených cílů je nutné kvalitní doplňování a rozšiřování sbírkových fondů v souladu s dlouhodobou koncepcí sbírkotvorné činnosti galerie, pro které je nutné vytvořit dostatečné finanční zdroje; kvalitní uložení sbírkových uměleckých děl; účinnější preventivní ochranu sbírek v rámci platných právních předpisů a metodických pokynů pro ochranu, správu a uchování sbírek; bezpečná a kvalitní přeprava sbírek a vypůjčovaných uměleckých děl; kvalitní a dostupné informace o sbírkách pro odbornou i laickou veřejnost.

2.1.1. Charakteristika sbírkového profilu

Přiznání specializace na moderní českou knižní ilustraci, kresbu a grafiku vzniklou po roce 1918 bylo zvoleno s ohledem na tradici výstavní činnosti v Síni knižní kultury při Východočeském nakladatelství v Havlíčkově Brodě a na výtvarné soutěže pořádané každoročně u příležitosti *Celostátních festivalů humoru a satiry Haškova Lipnice*.

Po určení specializace začala galerie budovat nové sbírkové soubory, které dnes díky cílené akviziční činnosti a dle daných finančních možností představují ucelený pohled na výtvarnou kulturu české knihy a grafiky s výjimkou několika málo autorů, jejichž dílo je již uzavřené a prozatím nedosažitelné. Sbírkou nyní čítají 9.500 uměleckých děl a jsou zde zastoupeni přední čeští umělci.

Sbírka havlíčkobrodské galerie je na základě použitých výtvarných technik a dle svého zaměření rozdělena do pěti podsbírek, které jsou zapsány v CES.

Nejpočetnější podsbírkou je **ILUSTRACE**, která představuje veřejnosti především českou ilustrační tvorbu druhé poloviny 20. století a počátku 21. století. Nechybí však ani zástupci starších generací českých ilustrátorů. Ilustrace jako specifický obor výtvarného umění, který se nachází na samé hranici s uměním užitým, se stejně jako další výtvarné projevy neustále vyvíjí. Tento fakt se samozřejmě postupně promítá i do akvizic podsbírky Ilustrace, neboť naším cílem je i nadále informovat návštěvníky o aktuálním stavu české knižní kultury. Toto poslání se snažíme naplňovat i pořádáním každoroční ukázky současné české ilustrační tvorby.

Podsbírka **GRAFIKA** je druhou nejpočetnější sbírkovou skupinou. Grafika je vzhledem k nižší pořizovací ceně dostupnější a i v dobách, kdy instituce nedisponovala finančními prostředky na akvizice, se tato sbírková skupina rozšiřovala díky bezúplatným převodům z fondů MK ČR. Převážnou část sbírky tvoří díla autorů druhé

poloviny 20. století. Početně bohatému autorskému zastoupení odpovídají rozmanité náměty i grafické techniky. Akviziční činností se snažíme tuto podsbíрку nadále doplňovat a rozšiřovat, aby podávala reprezentativní pohled na českou grafiku.

Podsíbírka **KRESBA** je z celkového pohledu na sbírku havlíčkovobrodské galerie zatím nejméně ucelená. Vznikla a rozrůstala se od druhé poloviny 60. let 20. století v souvislosti s danou specializací. V této podsbírcce jsou zastoupení výtvarníci jak s celonárodní, tak s regionální působností. Zahrnuje díla nejrůznějších námětů a technik. Její součástí je i konvolut české satirické kresby a karikatury mapující první dvě třetiny 20. století, který se váže k festivalu Haškova Lipnice, s nímž jsou humor a satira nerozlučně spjaty.

Podsíbírka **OBRAZY** se vyčlenila z kmenových sbírek s ohledem na odlišné podmínky k jejímu deponování. Vznikla a jen pomalu se rozrůstá od 70. let 20. století. Vzhledem k dané specializaci a finančním možnostem bude tato podsíbírka rozšiřována především o díla autorů, kteří jsou reprezentačně zastoupeni ve výše uvedených kmenových sbírkách. Cílem je získat konvolut obrazů kmenových autorů tak, aby se staly vhodných materiálovým doplňkem prezentace umělcovy tvorby.

Podsíbírka **PLASTIKY** je, stejně jako v případě obrazů, pouze malým doplňkem k hlavnímu zaměření sbírek havlíčkovobrodské galerie. Několika solitery doplňuje stálou expozici a dotváří tak pohled na výtvarné umění, v němž má své důležité místo i prostorová / trojrozměrná tvorba. Mimořádné postavení v rámci této podsbírcy má *Oltář sv. Kříže* – tzv. *Uhrovský oltář*. Jeho autorem je slezský sochař a řezbář Ignác Rohrbach (1691-1747), který přišel do Čech v první polovině dvacátých let 18. století, usadil se v Chrudimi a svými díly posléze utvářel barokní obraz nejen východočeských měst.

2.1.2. Stav fondu k 31. 12. 2019

Celkem bylo k 31. 12. 2019 v CES evidováno 9.500 čísel sbírkových předmětů. Z toho podsíbírka „Ilustrace“ čítá 4.593 sbírkových předmětů, podsíbírka „Grafika“ 3.748 kusů, podsíbírka „Kresba“ 876 kusů, podsíbírka „Obrazy“ 190 kusů a podsíbírka „Plastika“ 93 kusů.

Do sbírkového fondu Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě bylo v roce 2019 (k 31. 12. 2019) celkově zakoupeno 51 sbírkových předmětů, z toho 7 obrazů, 20 grafik, 7 kreseb a 17 ilustrací. Dále bylo darem získáno 53 sbírkových předmětů, z toho 1 obraz, 10 koláží a 42 ilustrací.

2.2. Prezentace sbírek galerie

2.2.1. Úvod

První stálou výstavu ze sbírkového fondu se podařilo v havlíčkovobrodské galerii otevřít 20. 7. 1979 po adaptaci Malinova domu v předchozích dvou letech. Tato výstava byla věnována *„Klasikům české ilustrace“*. V roce 1985 byla nahrazena kolekcí *„Moderní české ilustrace“*; kterou v roce 1991 nahradila expozice *„Ilustrací pro dětskou knihu“* a od roku 1996 expozice věnovaná autorům majících vztah k regionu.

Po přestěhování do nového objektu v roce 1999 získala prezentace sbírek své stálé oddělené prostory v 2. nadzemním podlaží, které splňují dané klimatické a světelné standardy pro prezentaci. Vedle trvale osazených fragmentů tzv. *Uhrovského*

oltáře od Ignáce Rohrbacha vzniklého kolem roku 1730 je veřejnosti zpřístupněná expozice, která se pravidelně obměňuje s ohledem na převládající charakter sbírkového fondu, jež zahrnuje z 99,9 % práce na papíru, tedy jednom z nejchoulostivějších materiálů. Papírové sbírkové předměty, které ve stálé expozici vystavujeme, adjustujeme v Ph neutrálních paspartách a pod antireflexním sklem s UV filtrem. Okna ve všech výstavních prostorách jsou opatřena žaluziemi a skla jsou potažena speciální fólií také s ochranou proti UV záření. Dále jsou prostory vybaveny zvlhčovačem s uhlíkovým a prachovým filtrem, kterým se udržuje stálá relativní vlhkost. Prostředí je ve všech výstavních prostorách a depozitáři monitorováno systémem „Hanwell“. Od roku 2018 jsou prostory vybaveny klimatizačními jednotkami, které umožňují dodržování standardů klimatických podmínek pro vystavování sbírkových předmětů.

2.2.2. Expozice

Stálou expozici jsme v roce 2019 nerealizovali vzhledem k plánovaným velkým výstavám do celého objektu galerie. V mezidobí zde pak proběhly další krátkodobé výstavy, abychom snížili skluz dlouhodobého plánu výstav, ke kterému došlo díky uzavírce galerie v roce 2018.

2.2.3. Výstavy ze sbírek

Z našeho sbírkového fondu jsme se podíleli na dvou výstavních projektech. Do Muzea Mladoboleslava jsme zapůjčili díla na výstavu *Jaroslav Panuška, malíř pohanského dávnověku* (2. 3. – 12. 5. 2019), druhým pak byl výstavní projekt *Arnošt Paderlík 100 let*, který byl realizován v prostorách budovy Klementina.

Bohužel nemáme zpětnou vazbu o návštěvnosti. Výstava v prostorách budovy Klementina byla součástí studovny NK ČR, proto ani nelze vyčíslit její návštěvnost.

2.2.4. Výpůjčky ze sbírek

Ze sbírek galerie byla zapůjčena umělecká díla na tyto výstavy: *Jaroslav Panuška, malíř pohanského dávnověku* a *Arnošt Paderlík 100 let*.

Dlouhodobě je zapůjčeno 7 obrazů k výzdobě reprezentačních prostor Kraje Vysočina.

2.2.4.1 Počet vypůjčených předmětů

V roce 2019 zapůjčila galerie ze sbírek 2 obrazy, 5 kreseb, 6 ilustrací a 2 plastiky výstavním a sbírkotvorným institucím v České republice. Dlouhodobě bylo zapůjčeno 8 obrazů k výzdobě reprezentačních prostor budovy Krajského úřadu v Jihlavě. Jeden z nich byl v loňském roce vrácen a zůstává zapůjčených 7 obrazů.

Celkem galerie zapůjčila 23 ks sbírkových předmětů.

2.2.5. Reprízy výstav z vlastních sbírek

V roce 2019 neproběhly žádné reprízy výstav z vlastních sbírek.

2.2.6. Web

Webové stránky galerie přinášejí pravidelné informace o dění a připravovaných výstavách i akcích. Distribuují aktuální informace týkajících se dění v galerii a funguje i e-shop.

Na webových stránkách galerie je jako „Dílo měsíce“ každý měsíc zpřístupněno jedno dílo ze sbírek galerie, které můžeme dle litery autorského zákona zveřejnit. Za rok 2019 bylo takto zpřístupněno 10 výtvarných děl z našich sbírek.

Galerie má vlastní profil na sociální síti Facebook, kde pravidelně zveřejňuje plánované akce i fotografie z nich.

2.2.7. Publikace děl, reprodukce

V roce 2019 jsme byli požádáni o souhlas s reprodukcí obrazu Slunečnice od Zdeňka Sklenáře do připravované monografie *Zdeňk Sklenář - Malba*, která vyjde v roce 2020.

2.2.8. Badatelské návštěvy

V průběhu roku 2019 bylo celkem přijato a vyřízeno 22 badatelských návštěv a dotazů. Tyto dotazy se týkaly zastoupení autorů v našich sbírkách, konkrétních děl, obrázků k nim, popř. okruhů témat. Dotazy vznášeli v největším počtu pracovníci odborných institucí – muzeí, galerií aj. kulturních zařízení. Informace o autorech požadovali zejména v souvislostech s pořádáním výstav, přípravy odborných katalogů aj. badatelské činnosti. Několik dalších badatelských dotazů vzešlo z řad studentů zpracovávajících ročníkové, diplomové a doktorské práce.

2.2.9. Vzdělávací programy ke stálým sbírkovým prezentacím

Stálá expozice během roku 2019 nebyla zpřístupněna, proto jsme v roce 2019 nerealizovali žádný vzdělávací program ke stálé sbírkové prezentaci.

2.3. Akvizice

2.3.1. Úvod

Galerie má zpracovaný dlouhodobý plán akviziční činnosti a každoročně vynakládá na nákup do sbírek částku ve výši 350.000,- Kč. Cílem je kvalitní doplnění a rozšíření sbírkových fondů. Vzhledem k tomu, že v minulosti v některých letech galerie nedisponovala žádnými finančními prostředky na cílené rozšiřování sbírkových fondů, vnikla řada mezer, z nichž některé díky nedostupnosti nebo příliš vysokým finančním nákladům není zatím možné zaplnit.

Přes všechny problémy se snažíme o kvalitní doplňování a rozšiřování sbírkových fondů v souladu s dlouhodobou koncepcí sbírkotvorné činnosti galerie. Bude-li to možné a reálné, chceme postupně zaplňovat v minulosti vzniklé mezery autorskými díly, která budou kvalitním, smysluplným doplněním a obohacením stávající sbírky.

V loňském roce jsme získali od Kraje Vysočina mimořádnou dotaci ve výši 330.000,- Kč na zakoupení čtyř obrazů Jiřího Johna. 477.300,- Kč jsme čerpali z investičního fondu.

Komise pro akviziční činnost se sešla 21. ledna 2019 a posoudila nabízená díla do sbírek naší galerie, ale i Oblastní galerie v Jihlavě a Horácké galerie v Novém Městě na Moravě.

2.3.2. Charakteristika nejvýznamnějších akvizic

V roce 2019 se nám podařilo velmi významně rozšířit sbírkový fond galerie. Za stěžejní považují zakoupení mimořádného souboru čtyř obrazů Jiřího Johna od Nadačního fondu Adrieny Šimotové a Jiřího Johna, které jsme realizovali díky pochopení zřizovatele Kraje Vysočina a za jeho finančního přispění. Nadační fond v roce 2019 uvolnil k prodeji několik obrazů z již uzavřeného a téměř nedostupného díla předního představitele české umělecké scény šedesátých let 20. století Jiřího Johna, jehož život a dílo je úzce spjato i s Krajem Vysočina. Námi vybraný soubor čtyř komorních děl z vrcholného období autorovy tvorby byl nabízen jako celek, který zahrnuje dva obrazy s přírodními motivy, a dva obrazy jsou reflexí na nemocniční prostředí, které je spojeno s autorovým předčasným odchodem. Tento celek kvalitně reprezentuje výtvarnou tvorbu Jiřího Johna. Vedle něho jsme získali i konvolut tušových ilustrací stejného autora k poezii Františka Halase.

Lebka v krajině

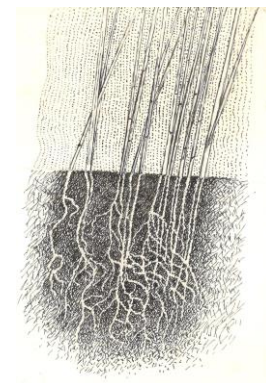
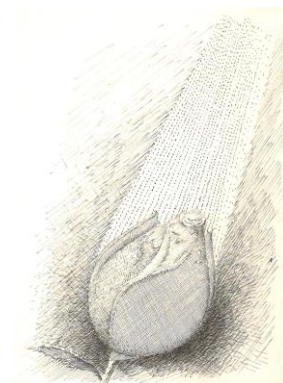
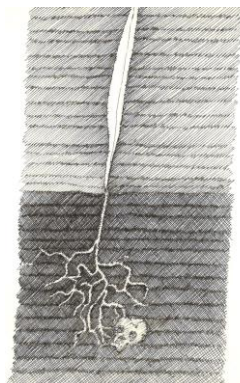
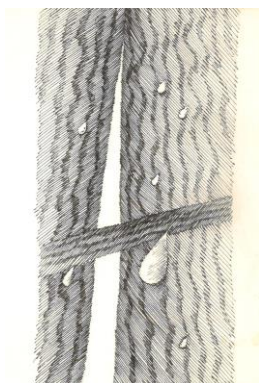
Bez názvu (Pahýl kmene)

Nemocniční stolec

Chodba

František Halas – Doznání

Díky této opravdu mimořádné akvizici jsme podstatně a především kvalitně doplnili tristně zastoupené Johnovo dílo ve sbírkách naší galerie, kde jsme měli pouze tři grafické listy.

Dalším velkým přínosem je rozšíření sbírkového fondu o díla autorů, kteří dosud ve sbírkách nebyli zastoupeni vůbec, jako např. Jan Hoyer a Alois Mikulka. Nebo doplnění děl autorů, kteří byli zastoupeni pouze torzovitě.

2.3.3. Celkový počet získaných sbírkových předmětů a způsob jejich nabytí

Celkem bylo v průběhu roku získáno 104 děl. 51 tvořily plánované akvizice a 53 uměleckých děl jsme získali darem.

V roce 2019 jsme zakoupili 51 děl a to do podsbírký „Obrazy“ 7 obrazů od Jana Hoyera, Jiřího Johna, Jana Jůzla a Aloise Mikulky. Do podsbírký „Grafika“ 20 grafických listů autorů: Václav Fiala, Adolf Jelínek Alex, Bohuslav Reynek, Václav Sivko, Viktor Stretti, Jan Charles Vondrouš. Do podsbírký „Ilustrace“ 13 ilustrací Jiřího Johna a Anny Vojtěchové, do podsbírký „Kresba“ 7 kreseb Otakara Štáfle a Vladimíra Renčina.

Alois Mikulka

Jan Hoyer

Anna Vojtěchová

Otakar Štáfl

Miloslav Havlíček

Darem jsme rozšířili sbírky o 42 ilustrací, 10 koláží a 1 obraz.

2.3.4. Úbytky ze sbírek

Ze sbírkových fondů nebyl v průběhu roku 2019 vyřazen žádný sbírkový předmět.

2.3.5. Celková částka vydaná na akviziční činnost

Na cílenou akviziční činnost včetně mimořádné akvizice bylo v roce 2019 vynaloženo 807.300,- Kč, z toho byla 330.000,- Kč mimořádná dotace Kraje Vysočina. Cílem bylo kvalitní doplnění a rozšíření sbírkových fondů.

2.4. Péče o sbírky

V souladu s ustanovením zákona č.122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů vykonává galerie všechny úkoly spojené s trvalým uchováváním sbírkových předmětů, zaměřuje se na jejich ochranu před poškozením, krádeží a vloupáním, vytváří jim odpovídající podmínky pro uložení a stanovuje režim pro nakládání s nimi, zajišťuje jejich konzervování a restaurování, je-li potřebné. K naplnění tohoto poslání využíváme potřebné moderní techniky jako EZS, EPS, zařízení monitorující teplotu, vlhkost, UV záření a množství Luxů. V rámci daných možností se snažíme udržovat vyvážené klimatické podmínky bez větších výkyvů teploty a vlhkosti v rozmezí 16 – 20°C a 40 - 50 % vlhkosti, což je hlavně v posledních letech problém v horkých letních dnech.

2.4.1. Úvod

Havlíčkobrodská galerie má jako jediná v ČR odbornou pracovníci, která vystudovala konzervování a restaurování papíru. Bohužel tato pracovnice nemá konzervátorské pracoviště. Díky tomu a velké kumulaci funkcí provádí pouze jednoduché konzervátorské zásahy ve společné kanceláři, což v případě použití i běžných rozpouštědel (aceton, líh, toluen, terpentýn) není příjemné pro spoluzaměstnance ani návštěvníky galerie.

V roce 2013 se nám podařilo získat nový depozitář, který jsme postupně dovybavili potřebným mobiliářem, a jsou sem přestěhovány sbírky. Bohužel musíme konstatovat, že zde nejsme schopni zajistit dané hodnoty teploty a vlhkosti vzhledem k tomu, že prostory nemají žádné vytápění a cirkulace vzduchu, která měla být zajišťována pouze vzduchotechnikou, nefunguje, neboť muzeum ji používá pouze v letních měsících k ochlazení depozitářních prostor muzea dle jejich potřeb. Pravidelným monitorováním jsme zjistili, že teplota se pohybuje v rozmezí 14 – 28 °C, dle počasí venku a vlhkost v rozmezí 32 – 50 % s tím, že nejnižší hodnoty byly naměřeny v době silnějších mrazů. Naopak nejvyšší hodnoty v letních měsících.

V rámci preventivních opatření i v roce 2019 pokračovala správkyně depozitáře v prokládání sbírkových předmětů pH neutrálním prokladovým papírem (zejména u nových přírůstků při zařazování do sbírkového fondu), aby nedocházelo ke zvyšování kyselosti papíru a tím jeho postupné degradaci. Pro lepší manipulaci a ochranu papírového materiálu i nadále pokračujeme v opatřování jednotlivých souborů ochrannými obálkami nebo deskami s Ph neutrálního kartonu.

Počátkem loňského roku jsme také museli řešit s pronajímatelem opětovný problém se zatékáním střechou do depozitáře. Naštěstí nedošlo k poškození sbírkových předmětů, protože voda tekla mezi sítěmi a na manipulační stůl.

2.4.2. Významné restaurátorské počiny

V loňském roce nebyl proveden žádný restaurátorský zásah.

2.4.3. Objem zrestaurovaných předmětů, důvod jejich restaurování nebo konzervace

V průběhu minulého roku došlo pouze k drobným ošetřením sbírkových předmětů. Šlo především o suché čištění, narovnávání přehybů a vyspravení drobných trhlin u sbírkových předmětů a exponátů na papírové podložce. Celkem takto bylo ošetřeno 5 uměleckých děl. Dále konzervátorka vyčistila a opravila 43 obrazů a kreseb, které jsme si zapůjčili na námi pořádané výstavy.

V rámci preventivních opatření i v roce 2019 pokračovala správkyně deponitáře v prokládání sbírkových předmětů pH neutrálním prokladovým papírem a výrobě ochranných obálek nebo desek s Ph neutrálního kartonu.

2.4.4. Celková suma vydaná na konzervování a restaurování

V průběhu roku 2019 prováděla konzervátorka galerie drobné zásahy na uměleckých dílech v podsbírce Grafika a především na zapůjčovaných dílech na výstavu Josefa Honyse pořádanou naší galerií. Na ni vyčistila a opravila 43 obrazů a kreseb. Za konzervátorské potřeby na tuto preventivní péči (prokládání sbírkových předmětů na papírové podložce, ochranné desky a obálky) jsme vydali 38.262,30 Kč.

2.5. Evidence a dokumentace

2.5.1. Úvod

Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě eviduje sbírkové předměty ve třech stupních evidence:

1. *stupeň: evidence chronologická – přírůstková kniha*, kde jsou sbírkové předměty evidovány pořadovým číslem přírůstku za daný rok, následuje lomítko a za ním rok nebo zkratka roku, ve kterém jej galerie získala do sbírkového fondu (např. 1/2010). V roce 2019 bylo do přírůstkové knihy doplněno 74 sbírkových předmětů, které odpovídají zápisu do CES

2. *stupeň: evidence systematická – inventární kniha*, kde jsou sbírkové předměty evidovány chronologicky dle inventárních čísel v jednotlivých podskupinách – každá podskupina je označena velkým písmenem, za kterým následuje pořadové číslo sbírkového předmětu v dané podskupině (sbírková podskupina ilustrace je značena

písmenem L, grafika G, kresba K, obrazy O a plastika P). V roce 2019 bylo zapsáno do inventární knihy grafiky 22 sbírkových předmětů, do inventární knihy ilustrace 22 sbírkových předmětů, do inventární knihy kresby 9 sbírkových předmětů a do inventární knihy obrazů 21 přírůstků.

3. *stupeň – elektronická databáze Demus10*, kde jsou k jednotlivým sbírkovým předmětům vyplňovány evidenční muzejní karty s předepsanými údaji. K 31. 12. 2019 bylo v databázi Demus evidováno 9.447 sbírkových předmětů. Doplnění záznamů a muzejních karet stále průběžně pokračuje.

2.5.2. Dokumentace – digitalizace

V roce 2019 zaevidovala galerie přírůstky do sbírek galerie získané koupí nebo darem do CES na MK ČR (celkem 74 sbírkových předmětů).

Rovněž pokračovala počítačová evidence sbírek v systému Demus. V loňském roce bylo nově zapsáno 263 sbírkových předmětů.

K 31. 12. 2019 bylo v databázi Demus evidováno 9.447 sbírkových předmětů.

V roce 2019 také pokračovala digitální obrazová dokumentace sbírek. Ta je postupně doplňována do evidenčních karet jednotlivých sbírkových předmětů v elektronické databázi "Demus 01". Pro tyto účely je pořizována dokumentace v nízké rozlišovací kvalitě a je ukládána na centrální server počítačové sítě havlíčkobrodské galerie. Data jsou zálohována na externím disku. V loňském roce bylo zdigitalizováno 320 ks sbírkových předmětů.

Pro propagační a ediční účely bylo zdigitalizováno 27 ks sbírkových předmětů v tiskové kvalitě. Dále byla pořizována fotodokumentace ke všem výstavám a akcím pořádaných v havlíčkobrodské galerii. Pro ediční účely je dokumentace pořizována ve většině případů v tiskové kvalitě 300 dpi. Pro úpravu digitálních fotografií používá galerie program Adobe Photoshop. Digitální obrazovou dokumentaci včetně zhotovení fotografií pro ediční účely zajišťuje externí fotograf.

2.6. Odborná činnost galerie s přímou vazbou na sbírky

2.6.1. Úvod

Galerie připravuje a zajišťuje zaevidování veškerých přírůstků do sbírek získaných akvizicí, darem nebo převodem do CES, zajišťuje vedení sbírkové evidence v přírůstkové knize, příslušných inventárních knihách a počítačové zpracování sbírkových fondů v programu Demus. Zabezpečuje přípravu i realizaci stálých expozic a výstav, půjčování sbírkových předmětů k výstavám v ČR i v zahraničí. Umožňuje zpřístupňování sbírkových fondů či jednotlivých sbírkových předmětů veřejnosti pro studijní a vědecké účely. Dle daných finančních možností plánovitě doplňuje sbírkový fond galerie. Zajišťuje plánované i mimořádné inventarizace sbírkových fondů. Odborně zpracovává knihovní fond a poskytuje bibliografické, referenční a faktografické informace z oblasti výtvarného umění se zvláštním zaměřením na ilustraci, kresbu a grafiku. Podílí se na odborné poradenské a metodické pomoci široké laické i odborné veřejnosti v rámci své specializace. Poskytuje standardizované veřejné služby, které slouží k uspokojování kulturních, výchovných, vzdělávacích a informačních potřeb veřejnosti. Připravuje i realizuje kulturní, vzdělávací akce a pořady pro veřejnost.

2.6.2. Inventarizace

V souladu s dlouhodobým plánem inventarizací byla provedena řádná inventarizace části podsbírký „Grafika“.

Inventarizaci provedla tříčlenná inventarizační komise ve složení předseda: Tereza Krejčová, členové: Aleš Veselý, Daniela Růžičková. Zkontrolováno bylo 1.049 inventárních čísel. Inventarizace proběhla ve dnech 1. 8. – 26. 11. 2019 a nebyly při ní zjištěny žádné nedostatky.

2.6.3. Posudky a odborné konzultace

Ředitelka galerie průběžně poskytovala konzultace k autorství a kvalitě uměleckých děl jednotlivcům i organizacím. Spolupracovala také s Policií České republiky při posuzování a vydávání odborného vyjádření k poškození nebo odcizení uměleckých děl.

2.6.4. Zajištění badatelské činnosti

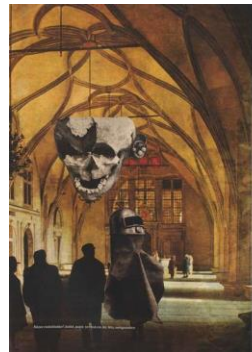
V roce 2019 jsme vyřídili 22 badatelských dotazů, které se týkaly zastoupení autorů v našich sbírkách, konkrétních děl, obrázků k nim, popř. různých tematických okruhů. Dotazy vznášeli v největším počtu pracovníci odborných institucí – muzeí, galerií aj. kulturní zařízení. Informace o autorech požadovali zejména v souvislostech s pořádáním výstav, přípravy odborných katalogů aj. badatelské činnosti. Několik dalších badatelských dotazů vzešlo z řad studentů zpracovávajících ročníkové, diplomové a doktorské práce.

Po přijetí badatelské žádosti a vyplnění badatelského listu je žádané výtvarné dílo vyhledáno pomocí databáze Demus 01, inventárních a přírůstkových knih v depozitáři, zapůjčeno badateli k prezenčnímu studiu v galerii a poté uloženo zpět do depozitáře. V současné době se pro badatelské účely při prohlídce výtvarných děl upřednostňuje využití digitálních (obrazových i textových) záznamů a tím se uměleckým dílům dostává větší fyzické ochrany (vše závisí na dohodě s badatelem). Každý badatel je však povinen dodržovat badatelský řád, se kterým je předem seznámen. Badatelský řád je rovněž přístupný na webových stránkách galerie.

Pro externí vypůjčení děl ze sbírek galerie je vždy nutné sepsat Smlouvu o vypůjčce s uvedením důvodu vypůjčky, doby jejího trvání, adresy vypůjčitele a dalších údajů. Vypůjčky do zahraničí schvalují orgány Kraje Vysočina a povoluje MK ČR.

2.6.5. Prezentace galerie prostřednictvím vlastní odborné práce

Galerie prezentovala svou odbornou práci v roce 2019 ve *Sborníku /z/ Vysočiny umění*, který se tematicky věnuje umění nejen výtvarnému, ale i divadlu, hudbě, literatuře či poezii. Do druhého čísla jsme připravili 2 příspěvky. Jeden příspěvek se týkal výstavního projektu věnovaného výtvarníku a básníkovi Josefu Honysovi a druhý pak byl medailon k sedmdesátým narozeninám Josefa Sasky. Oba příspěvky napsala Hana Nováková.

Výtvarník a básník Josef Honýs

Hana Nováková

Josef Honýs (1925–2014) byl významným českým výtvarníkem a básníkem. Jeho dílo je charakteristické silnými symbolickými prvky a hlubokou lidskou angažovaností. Výtvarně se zaměřoval na figurální tvorbu, často s prvky groteska a satiry. Jeho básně jsou plné metafor a sociální kritiky. Honýs byl aktivní v kulturním životě, spolupracoval s Divokým ještěm a byl členem několika uměleckých sdružení. Jeho tvorba je považována za jednu z nejvýznamnějších českých uměleckých postav druhé poloviny 20. století.

Josef Saska

Hana Nováková

Josef Saska (1901–1978) byl český výtvarník a architekt. Jeho dílo je charakteristické silnými symbolickými prvky a hlubokou lidskou angažovaností. Výtvarně se zaměřoval na figurální tvorbu, často s prvky groteska a satiry. Jeho básně jsou plné metafor a sociální kritiky. Saska byl aktivní v kulturním životě, spolupracoval s Divokým ještěm a byl členem několika uměleckých sdružení. Jeho tvorba je považována za jednu z nejvýznamnějších českých uměleckých postav druhé poloviny 20. století.

Detail z díla Terezy Krejčové, 2018. Výtvarník: Tereza Krejčová. Fotografie: Petr Štěpánek. Umělecká agentura: Galerie Havlíčkův Brod.

Ředitelka havlíčkobrodské galerie během roku 2019 zastupovala Radu galerií ČR v předsednictvu Výboru Českého komitétu Modrého štítu, dále zastupuje galerii na plenárních zasedáních ICOM.

Ředitelka galerie průběžně poskytovala konzultace k autorství a kvalitě uměleckých děl jednotlivcům, organizacím i notářům. Dále spolupracovala s Policií České republiky při posuzování a vydávání odborného vyjádření k poškození nebo odcizení uměleckých děl, zpracovávala odborné posudky, rešerše a expertízy.

Edukátorka představila havlíčkobrodskou galerii a její plánované aktivity zástupcům informačních center Kraje Vysočina.

Daniela Růžičková a Tereza Krejčová pracovaly v odborných komorách RG ČR.

Všichni odborní pracovníci galerie průběžně poskytovali služby vyplývající ze zpřístupňování sbírek a informační služby související s předmětem činnosti galerie.

Výsledky naší prezentační práce byly propagovány v Českém rozhlase, regionálním rozhlase a televizi.

3. VÝSTAVY

3.1. Úvod

Galerie v souladu se zřizovací listinou pořádá výstavy nejen ve svých výstavních prostorách, ale i v jiných institucích v České republice, případně v zahraničí. Dále půjčuje vybraná umělecká díla ze sbírky jiným sbírkotvorným institucím na jimi pořádané výstavy.

Všechny výstavy a akce pořádané galerií byly průběžně dokumentovány fotograficky a některé i na videu. Fotodokumentace je průběžně evidována. Z této fotodokumentace byly poskytovány materiály k publikaci v tisku, na naše webové stránky, na profil galerie na sociální síti Facebook i do výroční zprávy.

3.2. Počet výstav

V souladu s plánem výstav jsme v roce 2019 realizovali 7 základních výstav ve výstavních prostorách havlíčkobrodské galerie. Mimo plán jsme v galerii realizovali dvě výstavy. Ze sbírek galerie jsme přispěli na realizaci dvou výstav a dále jsme tzv. na klíč připravili 1 výstavu.

Největší návštěvnosti dosáhla výstava Josef Saska - Síla barvy. Odborná veřejnost nejvíce ocenila výstavu Průkopníků moderní české fotografie a ukázkou současné íránské ilustrace. Velkou návštěvnost měla i výstava Nekonečná dobrodružství Miloslava Havlíčka.

Mimo plán byla ve výstavních prostorách stále expozice realizována výstava současných íránských ilustrátorů a ve výstavních prostorách 1. podzemního podlaží realizována výstava prací žáků Uměleckoprůmyslové akademie Světlá nad Sázavou s názvem Kov a šperk.

3.2.1. Jednotlivé výpůjčky

Na 7 realizovaných základních výstav ve vlastních výstavních prostorách jsme si zapůjčili celkem 618 ks děl od sbírkotvorných institucí i soukromých osob. Z tohoto počtu bylo 173 obrazů, 262 kreseb, 92 ilustrací, 80 fotografií, 9 knih a 2 grafiky.

Všechna vystavovaná díla v papírovém materiálu, tedy grafické listy, ilustrace, kresby a tisky paspartovali odborní pracovníci galerie.

3.3. Významný výstavní počín

Významným výstavním počinem roku 2019 byla výstava **JOSEF HONYS 1919 - 1969**

Výstava byla realizována od 5. 4. do 19. 5. a navštívilo ji 768 návštěvníků.

Kurátor výstavy: Hana Nováková; úvodní slovo: Daniela Radecký. Na zahájení zazpívala Klára Findeisová za doprovodu Šárky Baštové.

Výstava tvorby experimentálního básníka a výtvarníka Josefa Honyse byla připravena k 30. výročí pádu železné opony a zároveň k 100. výročí jeho narození i připomínce 50. výročí jeho předčasného odchodu. Honysovo dílo se stalo důležitým předělem v českém umění a přirozenou reakcí na socialistický realismus. Během svého krátkého života Josef Honys sbíral úspěchy na mezinárodní scéně, jeho dílo je zastoupeno v za-

hraničních sbírkách, ale v ČR zatím zůstává neznámé. K výstavě jsme připravili i obsáhlou publikaci „Vzpomínky na malíře a básníka“, která vyšla za finanční podpory MK ČR.

Výstavou i knihou jsme chtěli představit široké odborné i laické veřejnosti životní příběh a dílo dnes zapomenutého autora, který měl problémy s komunistickým režimem a kolem jehož předčasného tragického odchodu je mnoho podivných a dosud nevyjasněných okolností.

Začátky jeho tvorby nacházíme ve druhé polovině 30. let 20. století, kdy spolu se spolužákem Josefem Polákem a Josefem Hiršalem založili surrealistickou skupinu, která spolupracovala s pražskou surrealistickou skupinou. Byli okouzleni básněmi – obrazy, fascinováni futurismem i dadaismem, seznamovali se s konstruktivismem, poetismem, suprematismem a dalšími ismy. Josef Honys pak pod těmito vlivy začal s psaním automatických textů, zaznamenával tzv. hypnagogické vize, vytvářel básně – kresby, koláže. Později od konce 40. let tyto náměty začal rozpracovávat olejem na karton nebo plátno.

V roce 1947 se snažil o založení nové avantgardní skupiny, která se zaměřovala na instinktivní poezii a instinktivní umění. Neustále sledoval dění v oboru, scházel se v Praze s přáteli, jezdil po výstavách, dopisoval si s různými představiteli zahraniční avantgardy a obesílal výstavy. Úzce spolupracoval a přátelil se vedle Josefa Hiršala s Bohumilou Grögerovou, Ladislavem Novákem, Emilem Julišem, Jindřichem Procházkou, Ladislavem Nebeským, Jiřím Valochem a Jiřím Kolářem.

V šedesátých letech, kdy docházelo k politickému uvolnění poměrů v ČR, se stal členem skupiny „Křižovatka“ a v roce 1968 se zúčastnil také výstavy „Nová citlivost“ skupiny Křižovatka v galerii Mánes. Pravidelně publikoval v časopisech *Dialog*, *Sešity pro literaturu a diskusi*, *Host do domu*. Vedle koláží, maleb, asambláží vytvářel seriáže a výtvarné básně, na které používal různé druhy quasipísma. Celý svůj tvůrčí život hledal a pokoušel se o nový přístup k vyjádření prožitku světa a stavu člověka jak v literární tak výtvarné tvorbě, pro něž je charakteristická autentičnost a snaha o výraznou původnost. Nebál se experimentovat a neustále hledat nové cesty. Jeho přínosem jsou především seriáže a quasipísmo. Jeho dílo přesahuje tradiční umělecké obory a zahrnuje celé spektrum idejí a výtvarných postupů reagujících na aktuální světová hnutí, která osobitým způsobem rozvíjí.

V galerii jsme představili průřez jeho tvorbou od raných surrealistických děl až po díla, která řadíme k informelu a lettrismu. Vedle obrazů zde byly vystaveny asambláže, koláže, seriáže, kresby a také vizuální poezie.

Výstava spolu s publikací byla převzata do Oblastního muzea a galerie v Mostě, kde proběhla od 12. prosince její upravená repríza.

3.4. Stručná charakteristika výstav

Z roku 2018 přecházela výstava **SDRUŽENÍ VÝTVARNÝCH UMĚLCŮ MORAVSKÝCH 1907 – 1959, ZE SBÍREK GALERIE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ V HODONÍNĚ**, kterou od 1. 1. do 3. 2. 2019 navštívilo 265 osob.

V souladu s dlouhodobým plánem byly v galerii uskutečněny tyto plánované výstavy:

FEMME FATAL aneb české umělkyně s pařížskou zkušeností

Výstava byla realizována od 8. 2. do 31. 3. a navštívilo ji 984 návštěvníků.

Kurátor výstavy: Daniela Růžičková; úvodní slovo: Daniela Růžičková. Na akordeon zahrála Jana Blažková.

Výstava představila návštěvníkům díla českých malířek a sochařek, které se v době, kdy to bylo především výsadou mužů, vydaly do „velkého světa“, do Paříže, aby zde načerpaly podněty pro svou tvorbu. Představena byla díla autorek tvořících v Paříži v prvních třech desetiletích 20. století. Vedle známé průkopnice českého malířství Zdeňky Braunerové byla jednou z prvních i Marie Galimberti-Provázková, kterou ve dvacátých letech 20. století následovaly čerstvé absolventky Akademie výtvarných umění, malířky Věra Jičínská, Milada Marešová, Vlasta Vostřebalová – Fischerová, sochařky Mary Durasová či Marta Jirásková, nebo solitérní umělkyně Julie Winterová Mezerová, Linka Procházková či Božena Jelínková Jirásková. U všech jmenovaných umělkyň se jedná o tvorbu jednoznačně kvalitativně vyváženou, srovnatelnou s aktuálně tvořícími mužskými protějšky a sledující nejprogresivnější výtvarné styly své doby. Jejich dílo stálo povětšinou celá léta mimo uměleckohistorická bádání a až v poslední době je tento dluh napravován a jejich dílo je prezentováno veřejnosti.

NEKONEČNÁ DOBRODRUŽSTVÍ MILOSLAVA HAVLÍČKA

Výstava byla realizována od 24. 5. do 7. 7. a navštívilo ji 1.181 návštěvníků.

Kurátor výstavy: Hana Nováková; úvodní slovo: Milan Krejčí. Na zahájení zahrálo dechové trio Základní umělecké školy J. V. Stamice.

Miloslav Havlíček, ač rodilý Pražák, má díky svým rodičům, kteří pocházejí z České Bělé a Přibyslavi, k Vysočině blízko a rád vzpomíná na dětství, kdy tu často pobýval.

Výtvarník, který v roce 2018 oslavil pětadesát let, je neustále profesně aktivní, i když své dřívější tempo zvolnil. Stále má potřebu skoro denně kreslit a udržovat si tak pevnou ruku a malířské citění. Nejvíce jej oslovují témata z běžného života, zvláště lidská figura, její gesta, mimika tváře, pohyb. To je základní kámen, z něhož vychází ve své tvorbě. Od něho se pak odpichuje k fantastickým i reálným světům, které dokáže tak sugestivně znázornit a podat s osobitou imaginací. Havlíček je díky svému ilustračnímu stylu poměrně snadno rozpoznatelný, což je jeho přednost a také jakási marketingová značka.

Po škole nastoupil jako výtvarný redaktor v časopise Zápisník, kde zůstal až do odchodu do penze. Paralelně spolupracoval i s redakcí školního časopisu Freundschaft určeného k výuce německého jazyka a přispíval i do dalších časopisů a magazínů. Právě tato drobná časopisecká tvorba je téměř nezmapovatelná a nezměřitelná, protože se u ní neuvádělo jméno autora, a to mnohdy i u větších ilustračních celků.

Pro jeho tvorbu je typická až typografická sdělnost a přímost. Ve své ilustrátorské práci používá různé výtvarné techniky, ale nejraději maluje akrylovými barvami, či kombinuje techniky s fotokoláží.

Miloslav Havlíček v havlíčkobrodské galerii představil časopisecké a knižní ilustrace, kreslené seriály, ale i volnou tvorbu, kterou jsou koláže a obrazy. Právě volná tvorba je pro širší veřejnost novým objevem. Jak sám autor říká, koláží vzniká jen několik do roka, a používá u nich dva až tři výtvarné podklady, které pak kombinuje

a skládá do výsledné podoby. Také jeho obrazy jsou spíše výtvarnou reakcí na nahodilé podněty či vjemy, které jej osloví a jsou známé pouze v okruhu blízkých přátel.

V časopisecké a knižní ilustraci Miloslav Havlíček zaměřuje na science fiction a fantasy, noir literaturu (detektivky, krimi, thrillery), témata z kosmu a letectví, události II. světové války, náměty spojené s armádou, ale i dramata všedních dní. Vedle Zápisků je publikoval v řadě periodik pro dospělé (Ahoj na sobotu, AZ Magazín, Československý voják, Interpress Magazín, Květy, Letectví a kosmonautika, Radar, Signál), školních měsíčnících pro výuku jazyků (Freundschaft, Ogoňok, R+R) a dětských časopisech (ABC, Hlasatel, Ohníček, Pionýr, Pionýrská stezka, Sedmička pionýrů). Dvacet let ilustroval i brožovanou edici Magnet, zacílenou na detektivní a špionážní příběhy, pro kterou vytvořil více než tři sta ilustrací především technikou perokresby, lavírované perokresby a fotokoláže.

Výstava byla reprízována v Horácké galerii v Novém Městě na Moravě v termínu od 14. listopadu 2019 do 2. února 2020.

RÖSSLER, FUNKE, SUDEK - průkopníci moderní české fotografie

Výstava byla realizována od 19. 7. do 15. 9. a navštívilo ji 814 návštěvníků.

Kurátor výstavy: Daniela Růžičková, Aleš Veselý; úvodní slovo: Daniela Růžičková, Miloslava Rupešová, Daniela Havránková. Na flétnu zahrála Alžběta Růžičková.

Výstava vznikla ve spolupráci s Regionálním muzeem v Kolíně a představila tři české fotografy, jejichž jména jsou spojena s počátky moderní české fotografie a jejichž inovativní přístupy k fotografické tvorbě jsou zcela srovnatelné s předními světovými fotografy, jako byli např. Man Ray, Laszlo Moholi-Nagy, Alexander Rodčenko aj. Pro všechny tři autory je společným jmenovatelem naprostá fascinace fotografií a proce-

sem jejího vzniku. Každý z nich však vyznává odlišné principy práce a má jiné fotografické vidění.

Jaromír Funke, původem kolínský fotograf, jehož největší přínos tkvěl v prosazování principů umělecké avantgardy v české fotografii ve 20. letech 20. století, její interpretace na mezinárodním poli a jejím teoretickém a pedagogickém ukotvení, byl zastoupen výběrem děl z rodného města. Tyto fotografie vychází z autorovy velké inspirace moderní a průmyslovou architekturou, zejména Kolína a jeho okolí. Funkeho přítelem byl kolínský rodák Josef Sudek. Jeho fotografické vidění je naprosto ojedinělé v rámci společnosti českých fotografů. Od piktorialismu přešel přes moderní reklamní fotografii opět ke klasickému fotografickému vyjádření, využívaje přitom denní světlo, náladu okamžiku. V druhé dekádě svého života pracoval víceméně prostřednictvím kontaktních otisků. Výběr z jeho obrovské pozůstalosti byl zúžen na ryze intimní snímky z atelieru a dvorku, respektive zahrady přítele architekta Rothmayera. Třetím vystavujícím byl Jaroslav Rössler, rodák z nedalekého Smilova. Fotograf, jehož jméno má světový zvuk, ale v českém prostředí bylo jeho dílo zhodnoceno až teprve na konci 60. let 20. století. Byl mistrem fotografického experimentu a jeho tvorba v sobě nese prvky tehdejších progresivních uměleckých avantgardních směrů, především konstruktivismu. Rösslerovy fotografie byly v Havlíčkově Brodě vystaveny vůbec poprvé. Zahájení se zúčastnila historička umění Regionálního muzea Kolín Petra Hollerová, ale i dcera Jaromíra Funkeho paní Miloslava Rupešová a pravnučka Jaroslava Rösslera Daniela Havránková, která spravuje pradědečkovu dílo. Obě dámy v úvodu výstavy zavzpomínaly na své předky a prozradily zajímavosti z jejich života.

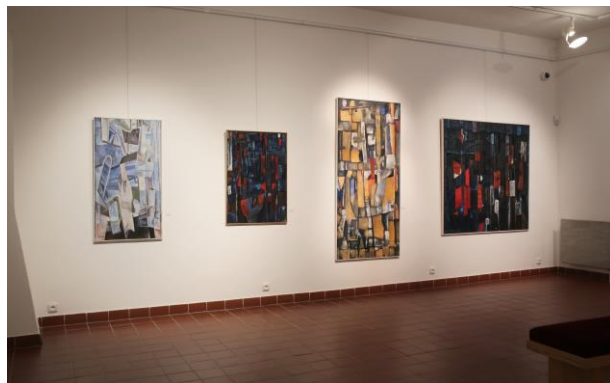

JOSEF SASKA – SÍLA BARVY

Výstava byla realizována od 20. 9. do 10. 11. a navštívilo ji 1071 návštěvníků. Kurátor výstavy: Hana Nováková; úvodní slovo: Miloslava Kumbárová. Na housle zahrál Bohuslav Matoušek a na klavír Petr Adamec.

Výstava k životnímu jubileu havlíčkobrodského rodáka, akademického malíře a grafika Josefa Saska přiblížila veřejnosti novou polohu autorovy malířské tvorby, která vznikla především v posledním desetiletí. Stěžejní role v této tvorbě náleží barvě a ploše. Josef Saska na plátnech rozehrává fascinující hru tvarů ploch a souhru objemů v prostoru, kde barva je stavebním prvkem celého díla. Na výstavě byla zastoupena krajinomalba, která Josefa Saska provází celou jeho uměleckou dráhou. Vedle nám známých a zažitých scénérií Českomoravské vrchoviny v jejím nostalgickém hávu nám autor ukázal úplně jinou podobu krajiny. Odhalil nám mnohotvárný svět ohromujících forem a barev, světelné i barevné energie. Ale zastoupena zde byla i témata ruderálních zákoutí, kterým se věnoval na počátku své umělecké dráhy. V jeho podání jde o objevování krásy a síly přírodního společenství, jež vzniklo v podmínkách člověkem výrazně pozměněného prostředí. V podobném duchu maluje i zátiší, kde klade důraz na vyznění celku. Tvary zobrazovaných věcí značně zjednodušuje a oprostuje od nepodstatných detailů. Základem díla je jasná kompozice, kterou tvoří buď rytmickým řazením prvků, nebo ostrými barevnými kontrasty i citlivě sladěnými tóny.

Vystavené obrazy ukázaly, že Josef Saska si více jak půl století jde svou vlastní cestou bez ohledu na módní umělecké trendy, neustále hledá nové polohy a možnosti a překvapuje nás nejen svým tvůrčím záběrem, ale i experimentováním a objevováním nových výrazových prostředků.

MILAN MED – KRÁSA POHYBU

Výstava byla realizována od 15. 11. 2019 do 19. 1. 2020. Do konce roku 2019 ji navštívilo 715 návštěvníků.

Kurátor výstavy: Hana Nováková; úvodní slovo: Hana Nováková. Na zahájení zatančily dívky IV. ročníku II. stupně tanečního oboru SZUŠ Nuselská Havlíčkův Brod za hudebního doprovodu Jany Lstibůrkové vystoupení Obrazy pohybu.

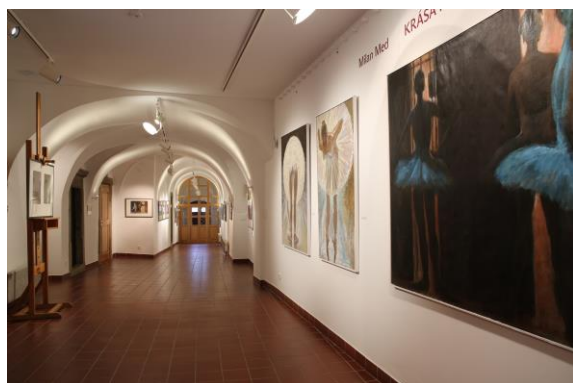
Výstava představila výtvarnou tvorbu humpoleckého rodáka akademického malíře Milana Meda, který část svého života prožil v Havlíčkově Brodě, kde absolvoval reálné gymnázium. Základům kresby a grafiky jej naučil prof. Pýcha a malbě pastelem E. Mandler. Oba významnou měrou předurčili Medovo další směřování na pražskou Akademii výtvarných umění. Zde vystudoval nejprve v ateliéru prof. Miloslava Holého a později i figurální kompozici u prof. Vratislava Nechleby.

Již během studia na AVU ho oslovil portrét a především figura. Právě zájem o figuru, o dokonalé poznání lidského těla a způsobu jeho fungování, podnítilo Medův zájem o anatomii natolik, že ji i vystudoval na všeobecné lékařské fakultě UK a dosáhl tak dokonalé symbiózy výtvarníka i anatoma. Od roku 1960 působil 30 let také jako malíř a ilustrátor lékařské literatury v Anatomickém ústavu 1. LF UK v Praze. Milan Med se zabýval i výzkumem v oblasti anatomie a vývoje pohybového ústrojí člověka. Výsledky svých pozorování přednášel a publikoval. Jako ilustrátor a anatom se podílel spolu s Radomírem Čihákem na prvních dvou dílech třídílné učebnice Anatomie.

Perfektní znalost anatomie lidského těla Milan Med beze zbytku zužitkoval ve své výtvarné práci, ať to byly akty, portréty či figurální dynamická kresba a malba. Velmi záhy se stěžejním námětem jeho tvorby stala pohybová kultura a to jak gymnastika, tak i tanec a hlavně klasický balet. Snaha vystihnout ladnost koordinovaného pohybu ženského těla jej přivedla do tělocvičen a zkušebních sálů nebo zákulisí divadla, protože veškerá jeho tvorba je postavena na přímém kontaktu s živým modelem, na pečlivém studiu jeho pohybu, proporcí těla, ale i psychiky. Modelem mu byly naše přední gymnastky včetně olympijské vítězky Věry Čáslavské, které zachycoval při náročných sportovních výkonech, napjatém soustředění před nimi i následném uklidnění.

Dalším nevyčerpatelným zdrojem inspirace se mu pak stali členové baletního souboru Národního divadla. Zajímaly ho jejich ladné pohyby při náročných baletních pozicích a cvicích, okamžiky koncentrace před vystoupením i únava a odpočinek po provedeném představení. To vše nejprve zachycoval na desítkách studijních kreseb, kterými pohotově zaznamenával dynamiku gymnastického cviku či lehkost a eleganci baletní kreace. Z těchto četných studií pak vycházel při vlastní malbě obrazů.

A právě tato část jeho tvorby se stala ústředním námětem naší výstavy, protože je to ona, která charakterizuje jeho osobité postavení na české výtvarné scéně. Vystaveny byly monumentální olejomalby, které doplnil dílčí výběr z velice početných kresebných záznamů různých fází pohybu lidské postavy provedených pastelem, tuší či tužkou.

HALINA WEISSOVÁ – SRDEČNÝ POZDRAV ZE ŠVÝCAR

Výstava byla realizována od 22. 11. 2019 do 19. 1. 2020 a do konce roku 2019 ji navštívilo 501 návštěvníků.

Kurátor výstavy: Daniela Růžičková; úvodní slovo: Libuše Čihařová. Na zahájení zahrálo kvarteto SZUŠ Nuselská, Havlíčkův Brod pod vedením Jany Lstiburkové. Havlíčkobrodská galerie získala od Jaroslava Weisse v roce 2018 asi dvanáct set kreseb, obrázků a fází (rozkreslených pohybů), které Halina Weissová ve Švýcarsku vytvořila mezi lety 1968 až 2015. Výběr z tohoto souboru poprvé touto výstavou představila české veřejnosti.

Plzeňská rodačka Halina (Vratislava) Weissová vystudovala výtvarnou školu grafickou v Praze. Rok po absolutoriu se splnil její životní sen a získala místo v tvůrčím oddělení studia Bratři v triku jako fázařka. Pracovala na krátkých animovaných filmech a večerníčcích pro českou televizi. Spolupracovala na mnoha filmech a záhy patřila k nejlepším trikovým filmařkám. Díky svému talentu a pílì se brzy vypracovala na pozici animátorky. Animovala filmy režiséra Eduarda Hofmana, Václava Bedřicha, Zdeňka Milera a dalších.

V roce 1959 přišel do Prahy americký režisér Gene Deitch, aby zde ve studiu Bratři v triku režíroval pro americkou společnost Rembrandt Films krátké animované filmy a seriály. Studio Bratři v triku se rozdělilo a část animátorů přešla do tzv. komerční skupiny pracovat na americké zakázce. Mezi nimi i Halina Weissová. Od roku 1959 úspěšně animovala filmy režiséra Gena Deitche. Podílela se například na filmech a animovaných seriálech: *Popeye the Sailor* (seriál), *Anatol*, *Munro*, *The Tom and Jerry* (seriál), *Mouse into Space*, *How to live with a neurotic Dog*, *"Krazy Kat"*, *Nudník* (seriál). Film *Munro* byl v roce 1961 oceněn Oscarem. V roce 1968 odjela Halina Weissová animovat do Mnichova, kde ji překvapily události 21. srpna, a následovala emigrace. Její spolupráce s režisérem Genem Deitchem jí po emigraci do Švýcarska otevřela možnost spolupráce s různými reklamními agenturami. Později zde působila jako svobodná výtvarnice a vytvářela drobnější díla na zakázku nebo volnou tvorbu pro sebe a své nejbližší okolí. Vedle nadšeného zaujetí pro animaci si našla Halina Weissová čas i pro své zájmy kulturní, k nimž patřilo výtvarné umění a klasická hudba. Výborně lyžovala, věnovala se vodáckým sportům a horské turistice. Zemřela ve Švýcarsku v únoru 2015.

Její výtvarná tvorba se vyznačuje velkým smyslem pro humor, situační komiku, často ironickým pohledem na lidské i zvířecí slabiny a velkým porozuměním pro vztah dětí k jejich zvířecím přátelům.

Mimo plán byly ve výstavních prostorách 1. podzemního podlaží a mimo galerijní budovu realizovány tyto výstavy:

PŘÍBĚHY STARÉ PERSIE

Výstava byla realizována od 8. 2. do 31. 3. a navštívilo ji 984 návštěvníků.

Kurátor výstavy: Daniela Růžičková; úvodní slovo: Daniela Růžičková. Na akordeon zahrála Jana Blažková.

Výstava představila výběr ilustrací od téměř čtyřiceti soudobých íránských umělců, z nichž mnozí získali za svou práci prestižní světová ocenění, mezi nimi například Hoda Haddadi, Ali-Reza Goldouzian či Payman Rahimizadeh. Tento unikátní projekt cíleně připravený pro evropské publikum poprvé na jednom místě shromáždil nejlepší díla současných íránských umělců, díky nimž mohou být v jednotlivých ilustracích obdivovány a porovnávány jejich různé umělecké postupy, které vykazují jeden společný rys a tím je přímá či nepřímá návaznost na kulturní tradici staré Persie. Rukopis jednotlivých autorů je velmi různý, vyjadřují se rozličnými výtvarnými technikami, které často různě kombinují. Kromě perské tradice se v nich mísí i západní vlivy včetně moderních technologií, a to vše v tématech, jež prezentují tradiční perské příběhy staré tisíce let i ryze současnou íránskou literaturu pro děti. Ostatně íránská ilustrace již mnoho let boduje na světových ilustrátorských přehlídkách, např. mezinárodního Bienále ilustrací Bratislava (BIB).

Výstava byla již uvedena v Dánsku, Švédsku, Polsku a v roce 2018 byla představena v Plzni. Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě byla její pátou zastávkou na evropské půdě.

ŠPERK & KOV & KÁMEN

Výstava byla realizována od 8. 9. do 21. 10. a navštívilo ji 1.553 návštěvníků. Kurátor výstavy: Daniela Růžičková. Komorní výstava realizovaná v suterénním výstavním prostoru galerie představila výběr z nejnovějších prací studentů tří oborů Akademie ve Světlé nad Sázavou. První skupinu vystavovaných děl tvořila díla oborů uměleckořemeslného zpracování kovů, tedy práce studentů zlatnického a kovářského oboru. Druhý okruh prezentovaly práce oboru kamenického. Byla to nejrůznější díla, jež studenti vytvořili jako své pololetní, ročníkové či absolventské práce a s nimiž se účastnili letošních profesních uměleckořemeslných přehlídek a symposií.

Mimo výstavní prostory galerie jsme realizovali tyto výstavy:

Pro Muzeum Mladoboleslavka jsme se podíleli na realizaci výstavy **Jaroslav Panuška – malíř pohanského dávnověku** v termínu 1. 3. – 12. 5. 2019.

Pro Orlické muzeum a galerii Rychnov nad Kněžnou jsme realizovali výstavu **Města, obce a památná místa našeho kraje na kresbách Jana Antonína Venuta**, která proběhla v termínu 22. 6. – 27. 10. a navštívilo ji 3336 návštěvníků.

Pro Národní knihovnu ČR do výstavních prostor Klementina výstavu **Arnošt Paderlík 100 let** v termínu 27. 11. 2019 – 25. 1. 2020

4. PUBLIKACE

4.1. Úvod

Galerie nevydává žádné periodikum. V rámci daných finančních možností průběžně vydáváme k plánovaným výstavám katalogy nebo skládačky. Dříve jsme využívali i komisního prodeje autorských katalogů ostatních českých galerií a muzeí umění, což po zavedení EET již není možné.

U větších výstavních projektů se snažíme sdružit několik institucí, čímž dochází k výraznému zlevnění vydávaného titulu úměrně k realizovanému nákladu.

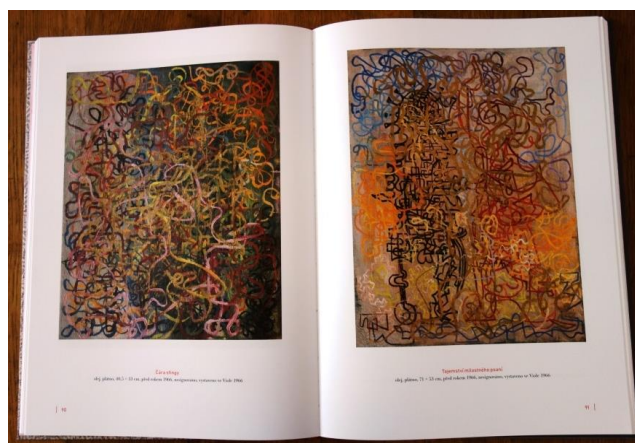
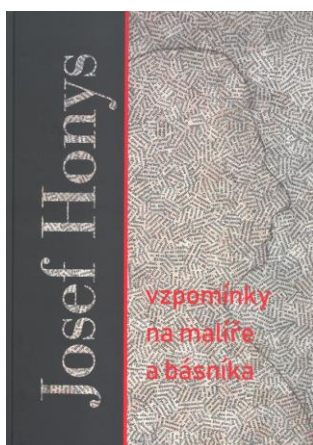
V průběhu roku 2019 odborní pracovníci galerie připravovali a pravidelně rozesílali nabídkové listy přednášek a akcí, tiskové zprávy a články o výstavách i programech galerie hromadným sdělovacím prostředkům, školám, institucím, zájmovým organizacím a sdružením. Také jsme pokračovali v pravidelné tvorbě a rozesílání newsletteru, jako dalšího nástroje pro komunikaci s našimi návštěvníky. Jeho prostřednictvím dle zájmu uživatelů distribuujeme aktuální informace týkající se dění v galerii.

4.2. Významný ediční počín

Významným edičním počinem loňského roku byla obsáhlá publikace k výstavě *Josef Honys 1919 – 1969* nazvaná *Vzpomínky na malíře a básníka*.

Editor: Hana Nováková; text: Daniela Radecký, Hana Nováková; grafická úprava: Jiřina Kopicová; tisk: Tiskárny Havlíčkův Brod; náklad: 500 ks.

Publikace mapuje život a tvorbu jednoho z experimentálních básníků a výtvarníků, jehož dílo je u nás zatím neznámé, na základě vzpomínek, dopisů, poznámek a dalších materiálů z rodinného archivu, které zpracovala Daniela Radecký. V knize je zveřejněna řada rodinných fotografií, korespondence, textů, básní a reprodukce vybraných výtvarných děl včetně představení konvolutu seriáží a různých typů quasimisma, které jsou Honysovým přínosem do historie českého výtvarného umění. Jeho dílo je důležitým předělem v českém umění a přirozenou reakcí na socialistický realismus. Je pro něj charakteristická autentičnost a snaha o výraznou původnost. Honys se nebál experimentovat a neustále hledat nové cesty. Umění mu poskytovalo svobodu vyjádření, spontánnost i iracionalitu. Jeho dílo přesahuje tradiční umělecké obory a zahrnuje celé spektrum idejí a výtvarných postupů reagujících na aktuální světová hnutí, která osobitým způsobem rozvíjí.

V publikaci je vedle reprodukováných 52 obrazů a asambláží, 25 seriáží a koláží, 29 kreseb a vizuální poezie zveřejněn i přehled všech publikovaných děl Josefa Honyse během jeho života a soupis všech výstav, kde bylo zastoupeno jeho výtvarné dílo během jeho života i po jeho předčasném odchodu.

Je to první souborné představení této pozoruhodné tvorby výtvarníka, který byl členem skupiny Křížovatka a vystavoval i na dnes již legendární výstavě Nová citlivost. Obsáhlá publikace byla vydána za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Kraje Vysočina.

4.3. Druhy publikací

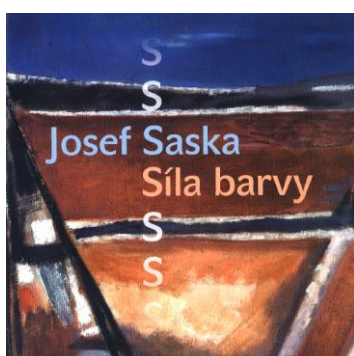
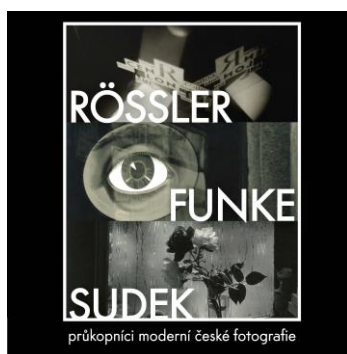
V únoru vydala galerie vlastním nákladem *Výroční zprávu za rok 2018*; text: Hana Nováková; ekonomické údaje: Miloslava Petrová; Foto: Martin Findeis, Ivo Havlík, Libor Blažek, Dana Machovcová, Hana Nováková, Daniela Růžičková, Aleš Veselý, Jiřina Kopicová, Tereza Machovcová, Petr Vítek; grafická úprava: Hana Nováková. Tištěný náklad byl 5 ks vzhledem ke zveřejnění výroční zprávy na webových stránkách galerie.

K výstavě *Nekonečná dobrodružství Miloslava Havlíčka* jsme vydali propagační leták. Text: Hana Nováková; grafická úprava: Tereza Machovcová; náklad: 1.500 ks.

K výstavě *Rössler, Funke, Sudek* jsme vydali propagační leták. Text: Daniela Růžičková; foto: Martin Findeis; grafická úprava: Tereza Machovcová; náklad: 500 ks.

K výstavě *Josef Saska – Síla barvy* jsme vydali ve spolupráci s městem Havlíčkův Brod a pod záštitou starosty města Havlíčkův Brod Mgr. Jana Tecla, MBA katalog. Text: Hana Nováková, Jan Tecl; foto: Martin Findeis; grafická úprava: Jiřina Kopicová; náklad: 350 ks.

K výstavě *Milan Med – Krása pohybu* jsme vydali propagační leták. Text: Hana Nováková; foto: Marek Med; grafická úprava: Tereza Machovcová; náklad: 1.000 ks.

5. VZDĚLÁVÁNÍ

5.1. Úvod

V loňském roce se galerie opět snažila poskytnout pestrou nabídku volnočasových a vzdělávacích aktivit pro školy i širokou veřejnost z Havlíčkova Brodu a okolí. Faktorem, který dlouhodobě ovlivňuje pořádání vzdělávacích akcí v galerii, zůstávají prostorové možnosti, které limitují především počet účastníků jednotlivých akcí a v některých případech komplikované dojíždění žáků škol, které nesídlí přímo ve městě.

Obdobná situace je i v oblasti knihovny a informační služby, pro které nám schází samostatná badatelna a čítárna. Nutně potřebujeme získat i nové prostory na uložení odborné knihovny. Ty současné již v podstatě neumožňují rozšiřovat knihovní fond.

Pokračovali jsme i v poskytování metodické pomoci odborné a laické veřejnosti.

5.2. Statistické zhodnocení vzdělávací činnosti

Galerijní edukátorka Tereza Machovcová - Krejčová připravila v roce 2019 pro školní skupiny 6 doprovodných programů k základním výstavám. Dále uspořádala dvě tematické dílny určené výhradně školním kolektivům. Na základě zájmu jednotlivých pedagogů zrealizovala v průběhu roku 99 programů, které navštívilo 2.081 dětí a 144 pedagogických pracovníků různých typů škol z regionu.

Již tradičně jsme pro veřejnost realizovali periodické akce a to:

Den muzeí 18. 5. navštívilo zdarma 5 osob.

Noc v galerii 31. 5. navštívilo zdarma 661 osob.

Dny otevřených dveří 18. a 19. 6. navštívilo zdarma 57 dětí ze škol v regionu.

Dny evropského historického dědictví 14. 9. navštívilo zdarma 162 osob.

Dny otevřených ateliérů 5. a 6. 10. navštívilo zdarma 61 osob.

Mikulášské dílny v galerii 5. 12. navštívilo 173 dětí a dospělých.

Galerie také pokračovala v pořádání pravidelného výtvarného kroužku pro děti mladšího školního věku. Ve školním roce 2018/2019 bylo na kroužek přihlášeno 13 dětí a ve školním roce 2019/2020 10 dětí. V průběhu roku 2019 se kroužek sešel 38 x. Celkem se ho zúčastnilo 397 dětí.

Setkání s galerií pro klienty Domova pro seniory Husova ulice Havlíčkův Brod se konalo celkově 18 x a absolvovalo jej celkem 130 klientů.

Vedle nabídky pro školy a seniory jsme samozřejmě pokračovali v úspěšných kreativních dílnách, které plní funkci volnočasové aktivity pro širokou veřejnost z Havlíčkova Brodu a okolí. Za rok 2019 jsme realizovali 22 dílen s různým zaměřením. Zúčastnilo se jich 153 zájemců a zájemkyň o výtvarnou tvorbu.

V roce 2019 jsme se opět ve spolupráci s Krajskou knihovnou Vysočiny a Muzeem Vysočiny Havlíčkův Brod zapojili do čtenářského happeningu *Noc literatury 2019*, který organizují Česká centra, ve spolupráci s pražským sdružením evropských kulturních institutů síť EUNIC a kulturními odděleními zahraničních velvyslanectví. Noc literatury proběhla 9. 5. na třech místech v Havlíčkově Brodě a četbu z vybraných knih si přišlo poslechnout 32 osob.

Dále jsme připravili a realizovali 10 přednášek z oblasti výtvarného umění, které navštívilo 126 osob.

Mikulášské dílny proběhly 5. 12. a během celého dne je navštívilo 173 dětí a dospělých.

5.3. Cílové skupiny

Galerie se svou nabídkou volnočasových a vzdělávacích aktivit snaží pokrýt široké spektrum cílových skupin od dětí v předškolním věku až po seniory.

Doprovodné programy k výstavám jsou určeny pro školní skupiny a jsou cílené na různé typy a stupně škol – mateřské školy, základní školy (I. a II. stupeň), základní umělecké školy, střední školy a gymnázia.

Výtvarný kroužek pořádaný při galerii se zaměřuje primárně na děti I. stupně základní školy.

Pro cílovou skupinu seniorů byla v roce 2019 pořádána setkání v domově pro seniory v Husově ulici v Havlíčkově Brodě.

Ostatní aktivity pořádané galerií (řemeslné dílny, periodické akce atd.) jsou určeny široké veřejnosti se zájmem o výtvarné umění a vlastní tvůrčí aktivitu. Zúčastňují se jich nejčastěji dospělí, ale také mládež a několikrát do roka pořádáme i dílny určené mladším dětem.

5.4. Vzdělávací programy

Vzdělávací programy pro školy a doprovodné akce k výstavám v galerii připravuje a realizuje edukátorka. Po celý rok 2019 se o zajišťování těchto aktivit starala Tereza Krejčová, která zároveň vedla výtvarný kroužek a většinu řemeslných dílen pro veřejnost. Přednášky z oblasti výtvarného umění připravují a realizují historici umění ve spolupráci s dalšími externími odborníky.

5.4.1. Vzdělávací programy pro školy

Vzdělávací programy pro školy realizujeme k připravovaným krátkodobým výstavám a pravidelně se jich účastní školní skupiny všech věkových kategorií z Havlíčkova Brodu a okolí. V uplynulém roce byl program připraven k šesti výstavám.

Souběžně s běžnou nabídkou programů se snažíme vyjít maximálně vstříc potřebám škol z regionu, a proto po dohodě s nimi pořádáme doprovodné programy vytvořené na míru konkrétním požadavkům.

Jako první v roce 2019 proběhl animační program k výstavě íránských ilustrací Příběhy staré Persie - *Pohádky staré Persie*. Program byl určen pro MŠ a I. stupeň ZŠ. Prostřednictvím ilustrací se žáci seznámili se starobylými perskými tradicemi a pohádkami. V rámci programu pak na základě nových znalostí a své představivosti formulovali své vlastní - Persií inspirované - příběhy. Nakonec proběhla i menší dílna, kde si žáci vyrobili ornament vysypávaný z písku. Program se uskutečnil 25 x a zúčastnilo se ho 443 žáků a 31 pedagogů.

Další animační program byl *Není písmo, jako písmo* k výstavě Josefa Honyse. Program tentokrát cílil na starší děti - žáky 5. až 9. ročníku ZŠ. Na základě tvorby Josefa Honyse, konkrétně jeho originálních abeced si žáci vyzkoušeli šifrovat nebo naopak odhalovat jednoduchý text. Oživením programu byla „hra na čáru“, kdy si děti vyjma grafické metody vyzkoušely i starou dětskou hru házení knoflíků za čáru, oblíbenou před půl stoletím. Na závěr žáci z Honysových děl vytvořili vlastní seriáž. Program se uskutečnil 2 x a zúčastnilo se ho 41 žáků a 2 pedagogy.

Posledním programem před letními prázdninami byl animační program *Dobrodružství na obzoru!* k výstavě dobrodružné animace Miroslava Havlíčka. Program byl určen pro žáky ZŠ, ale byl adaptován i pro žáky SŠ. Součástí programu byl malý vědomostní kvíz a také komiks, s chybějícími dialogy. V dílně inspirované ilustracemi s leteckou tematikou si žáci vyrobili své vlastní (funkční) papírové modely letadel. Program se uskutečnil 10 x a absolvovalo ho 175 žáků a 13 pedagogů.

Nový školní rok jsme zahájili animačním programem *Ukryto mezi tvary* k výstavě Josefa Sasky Síla barvy. Program byl určen pro žáky 5. - 9. tříd ZŠ. Ti se seznámili s pojmem abstraktní malba a abstrakce, následně pak ve skupinách vytvářeli vlastní zátěší, které pak v dílně přetvořili v malbu inspirovanou malířským stylem Josefa Sasky. Program se uskutečnil 11 x a zúčastnilo se ho 248 žáků a 16 pedagogů.

V listopadu začal animační program k výstavě děl Milana Meda *Ve víru tance*. Program byl určen pro žáky ZŠ. Děti zjistily, jak náročnou disciplínou je balet či sportovní gymnastika na základě maleb a kreseb Milana Meda, které zachycovaly různé aspekty tance/sportu. Program byl ozvláštněn vlastní taneční kompozicí žáků, kteří se podle obrazu *Tanec malých labutí* drželi za ruce a snažili se zkoordinovat své pohyby. Nakonec žáci společnými silami vytvořili plakát se siluetou baletky, jež vyplnili slovy týkajícími se tance, zvláště baletu. Program se v roce 2019 uskutečnil 5 x a zúčastnilo se ho 110 žáků a 6 pedagogů.

Souběžně s předcházejícím programem běžel i animační program *Tajemství animovaných pohádek* k výstavě ilustrací Haliny Weissové *Srdečné pozdravy ze Švýcar!* Program byl určen pro žáky I. stupně ZŠ. Ti se zde dozvěděli, jak vlastně vznikají animované pohádky a kolik práce se za nimi skrývá. Na základě nových znalostí si pak vytvořili svou krátkou animaci podle vlastní fantazie. Za pomoci tabletů tak vznikly krátké a často velmi zábavné „přibývající animace“. Na závěr si žáci v dílně vytvořili jednoduchý thaumatrop. Program se v roce 2019 uskutečnil 6 x a zúčastnilo se ho 101 žáků a 8 pedagogů.

Vedle doprovodných programů k výstavám připravila galerijní edukátorka dvě tematické dílny pro školy. Tyto výtvarné dílny částečně vyplnily prostor mezi jednotlivými výstavami. Byly zaměřeny převážně na samostatnou výtvarnou činnost žáků.

Dílny si již školy poměrně oblíbily a rády se jich zúčastňují. Jejich návštěvnost je poměrně vysoká, vzhledem k tomu, že se konají jen několik dní.

Velikonoční dílna nazvaná „Hody, hody, doprovody!“ probíhala od 4. dubna do 17. dubna 2019. V rámci dílny si žáci 1. až 9. ročníku vyrobili dva různé výrobky s velikonoční nebo jarní tematikou, tentokrát slepičku a vajíčko k zavěšení. V průběhu konání akce absolvovalo 19 tříd. To je celkem 410 dětí a 29 pedagogů.

V prosinci se pak konala tradiční akce pro 1. až 9. ročník ZŠ pořádaná před Vánocemi. Program „Veselé Vánoce“ byl kreativním workshopem. Opět žákům nabídl především výtvarné tvoření s vánoční či zimní tematikou. Děti si vyzkoušely výrobu andělíčka z dřevěné lžičky a malého papírového vánočního stroměčku. Od 6. do 19. prosince dílnu navštívilo 21 tříd v celkové počtu 491 žáků a 31 učitelů.

5.4.2. Další vzdělávání dospělých

V průběhu roku 2019 jsme pokračovali v pořádání výtvarných kurzů pro dospělé. Nabídka dílen v galerii si již za léta pořádání našla svou stálou klientelu, přesto se snažíme oslovovat nové zájemce a podle možností zpestřovat náš program.

Nabízíme dílny nejrůznějšího zaměření, vzhledem k prostorovým možnostem a vybavení se většinou jedná o výrobu drobných předmětů nebo šperků za pomoci rozličných technik:

Šperky z křišťálové pryskyřice – leden
Malované polštářky; Betonové šperky – únor
Vlastnoruční fotoalbum/skicák; Tiffany – březen
Velikonoční dílna; Betonové šperky – duben
Korálková dílna; Malování akvarelem – květen

Šperky z přírodních materiálů – červen

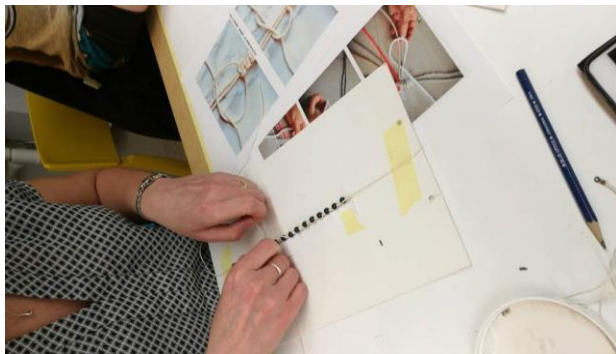
Letní tiffany – červenec

Letní křišťálová pryskyřice – srpen

Podzimní tiffany – září

Šperky z přírodních materiálů; Podzimní malba akvarelem - říjen

Šperky z křišťálové pryskyřice; Adventní věnce – listopad

5.4.3. Další volnočasové aktivity pro děti

Galerie výtvarného umění se snaží dále rozšiřovat nabídky volnočasových aktivit pro děti z Havlíčkova Brodu a okolí. Naším cílem je poskytnout kulturně výchovné služby co nejširšímu spektru zájemců. Kromě dílen určených nejmladším návštěvníkům se lektorka snaží zatraktivnit této cílové skupině i samotnou návštěvu galerijních výstav. Do jednotlivých výstav tak vytváří zábavně vzdělávací prvky v podobě různých skládaček, magnetických her či samoobslužných pracovních listů. Nezapomíná ani na ty nejmenší, pro které jsou připraveny hrací kostky s vybranými obrázky k právě probíhající výstavě.

Prázdninové pondělky: Dva pondělky v každém prázdninovém měsíci v galerii probíhají tvořivé dílny pro děti ve věku od 6ti do 12ti let. Každý týden se na jiné téma tvoří vždy různými technikami, aby si toho za celý den vyzkoušely děti co nejvíce. Naučí se rozvíjet kreativitu a hlavně si procvičí jemnou motoriku. Účastníci si domů odnášejí nejen krásné výtvary, ale i nové zkušenosti. V roce 2019 proběhly tyto dílny:

- 15. 7. ŠPERKAŘSKÁ DÍLNA
- 22. 7. LOUTKOVÁ DÍLNA
- 5. 8. ILUSTRÁTORSKÁ DÍLNA
- 12. 8. MALOVÁNÍ NA TEXTIL

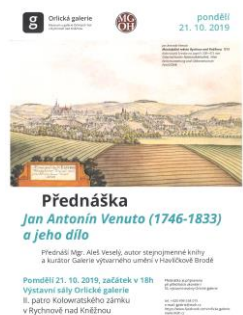
Prázdninových pondělků se zúčastnilo celkem 37 dětí.

5.4.4. Doprovodné programy k výstavám a kulturní pořady

Galerie již tradičně nabízí k některým výstavám přednášky nebo komentované prohlídky pro širokou veřejnost. V roce 2019 byly provedeny komentované prohlídky k těmto výstavám: Famme fatale, Josef Honys, Průkopníci moderní české fotografie. Komentované prohlídky připravili a realizovali Daniela Růžičková a Daniela Radecký.

Aleš Veselý připravil přednášky k osobě a dílu Jana Antonína Venuta, které proběhly v Pelhřimově a Rychnově nad Kněžnou.

5.5. Periodicita programů

Galerie pořádá každoročně se opakující akce, které se staly u pravidelných návštěvníků velmi oblíbenými. I v roce 2019 proběhla např. *Noc literatury*, *Noc v galerii*, *Dny otevřených dveří*, *Dny evropského dědictví* a *Mikulášská dílna*.

9. května se galerie popáté spolu s Krajskou knihovnou Vysočiny a Muzeem Vysočina Havlíčkův Brod zapojila do literárního happeningu *Noc literatury 2019*. Cílem akce je netradičním způsobem přiblížit současnou evropskou literaturu v nových českých překladech. Během jednoho večera se uskutečnila série veřejných čtení ve třech cyklech, od 18.00, 18.45 a 19.30 hodin na třech různých místech v galerii, knihovně a v muzeu. Úryvky z knihy *Afonsa Cruze Květiny* četla Barbora Teclová, studentka Gymnázia Havlíčkův Brod, z knihy *Benjamina Blacka Zkrotit vlka* Milan Holenda, herec Divadla Husa na provázku, brodský rodák a z knihy *Simona Mawera Pražské jaro* Aleš Říman, učitel Gymnázia Havlíčkův Brod. Četby se zúčastnilo 32 osob.

V loňském roce jsme se opět připojili k celostátnímu *Festivalu muzejních nocí*. 31. 5. v rámci Noci v galerii proběhla pro nejmenší děti dvě představení loutkového divadla Emillion a to *Perníková chaloupka* a *O červené karkulce*. Pro všechny milovníky dobrodružství byla připravena dobrodružná hra *Vzhůru do nekonečna a ještě dál*. Zájemci o výtvarné tvoření si mohli ve výtvarné dílně vyzkoušet drhané náramky. Noc v galerii navštívilo zdarma 661 osob.

Ve dnech 18. a 19. 6. proběhly *Dny otevřených dveří*, které navštívilo 57 osob.

Ve dnech 5. a 6. 10. jsme se opět zapojili do akce *Dny otevřených ateliérů*, které navštívilo zdarma 61 osob.

Ve středu 5. prosince proběhla *Mikulášská dílna*. Dopoledne byly připraveny výtvarné dílny pro předem objednané školní skupiny. Pro veřejnost pak byla akce přístupná od 16 do 19 hodin. Zájemci si mohli vytvořit jednoduché dřevěné vánoční ozdoby a jejich snažení ocenil Mikuláš s andělem drobnou sladkostí. Akce se zúčastnilo 173 osob.

Výtvarný kroužek zřízený při galerii pokračoval i v roce 2019 již v třicátém šestém ročníku své existence. Probíhal po celý školní rok, vyjma státních svátků a školních prázdnin. V prvním pololetí roku 2019 jej navštěvovalo 13 dětí a ve druhém 10 ve věku 6-12 let. Kroužek se pravidelně scházel každé úterý od 14.30 do 16.00 hodin. V průběhu roku 2019 se pod vedením Terezy Krejčové kroužek sešel 38 x. Vzhledem k rozmanité věkové skladbě dětí je náplň kroužku volena tak, aby činnosti zvládli nejmladší účastníci, ale zároveň byly zábavné a přínosné i pro ty starší. Děti se seznamují s různými výtvarnými technikami a to jak plošnými tak prostorovými. V základních technikách kresby a malby se postupně zdokonalují. Děti jsou také zapojovány do skupinové práce, při které se učí spolupráci, komunikaci a vzájemné toleranci. Učí se pracovat s vlastním výtvarným vyjádřením a zároveň jsou seznamovány s výtvarným uměním v jeho přímé konfrontaci. Vybrané práce dětí pak byly vystaveny v galerii v červnu.

Po celý loňský rok jsme pokračovali ve spolupráci s Domovem pro seniory v Husově ulici v Havlíčkově Brodě. Konala se zde pravidelná „*Setkání s galerií*“, která jsou určena klientům zařízení, kteří již sami nemohou navštěvovat akce v galerii.

Setkání zpravidla probíhá jednou měsíčně. Pravidelnost závisí na konkrétních potřebách klientů domova. Do domova pro seniory dochází naše edukátorka a na tuto volnočasovou aktivitu nemusí být klienti závazně přihlášení. Zúčastňují se jí podle aktuálního zájmu a především zdravotního stavu. Cílem setkání je nabídnout klientům tvořivou volnočasovou aktivitu, která pomáhá v tréninku tvůrčích schopností a motorických dovedností. Aktivity volené pro tento kroužek odpovídají možnostem zájemců, kteří bývají vysokého věku a s určitým zdravotním omezením. Setkání mají seniorům přinášet radost z vlastní tvorby a hotového výrobku i vyplnit aktivní formou jejich volný čas. V průběhu roku 2019 se „Setkání s galerií“ uskutečnilo 18 x v Domově pro seniory v Husově ulici. Setkání absolvovalo 130 klientů.

5.6. Spolupráce v rámci vzdělávací činnosti galerie

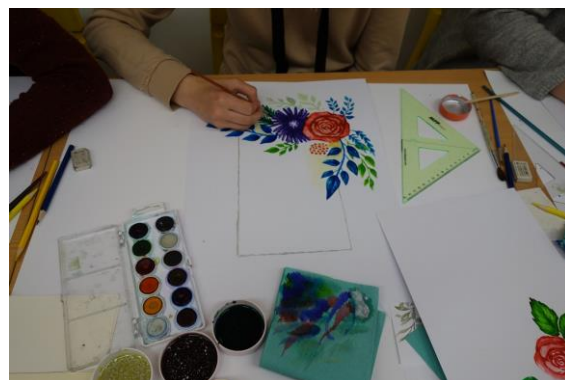
Průběžně v roce 2019 odborní pracovníci galerie připravovali a pravidelně rozesílali nabídkové listy přednášek a akcí, tiskové zprávy a články o výstavách i programech galerie hromadným sdělovacím prostředkům, školám, institucím, zájmovým organizacím a sdružením.

Na základě spolupráce s některými pedagogy se v nabídce galerie objevují výtvarné dílny pro školy, které jsou primárně zaměřeny na výtvarnou činnost žáků. Učitelé mohou tuto nabídku využít jako součást projektových dnů, které jsou školami stále častěji vyhledávány. Po dohodě s konkrétním pedagogem lze uspořádat dílnu podle specifických požadavků dané skupiny.

V loňském roce byla edukátorka galerie požádána, aby se připojila do projektových dnů na ZŠ Štáflova. Ve spolupráci s třídní učitelkou deváté třídy vznikl výtvarný projekt k oslavám 30 let od Sametové revoluce. V rámci akce se žáci prostřednictvím dobových fotografií seznámili s okolnostmi, jež vyústily v Sametovou revoluci. Následně vytvářeli vlastní bannery, jeden s hesly pojícími se s onou historickou událostí a jeden s hesly, jež provázejí přítomnost. Součástí byl i fotokomiks, kdy se žáci převlékli do autentického oblečení z konce 80. let a ve skupinách se stylizovali do malých demonstrujících skupinek. Po vytištění černobílých fotografií bylo jejich úkolem - na základě nově nabytých znalostí - dokreslit centropenem pozadí. Vznikla tak přehlídka nevšedních dílek s historickou tematikou.

Další akcí, již edukátorka rozšířila nabídku edukačních aktivit, byla příprava výukového kurzu malby akvarelem připravená pro žáky Střední školy obchodní a služeb SČMŠD z oboru Aranžér. Ti měli za úkol vytvořit pomoci akvarelové malby stylizované kruhové květinové aranžmá.

6. VEŘEJNOST

6.1. Návštěvníci

Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě byla veřejnosti přístupná od 1. 1. do 30. 12. 2019.

Galerii navštívilo v roce 2019 celkem 7.749 osob. Základní výstavy v havlíčkověbrodské galerii za rok 2019 navštívilo 6.584 osob.

Bohužel toto číslo je neúplné, protože ostatní výstavy realizované mimo prostory galerie nemají evidovanou návštěvnost.

Jak je patrné z uvedeného přehledu výstav, jejich návštěvnost je rozdílná, počty jsou závislé na zájmu škol a hlavně na dalších doprovodných akcích nebo při periodicky se opakujících akcích, kdy je vstup do galerie zdarma. Rovněž hodně návštěvníci využívají možnosti prohlídky galerie zdarma každou první středu v měsíci a každou neděli. Bezplatného vstupu v loňském roce využilo 2.950 osob z celkového počtu, což je 45 %.

Největší zájem veřejnosti byl o výstavu Josef Saska – Síla barvy. Hlavně odborná veřejnost nejvíce ocenila výstavu Příběhu staré Persie a Průkopníků moderní české fotografie.

Školní skupiny pak měly největší zájem o výstavu Nekonečná dobrodružství Miloslava Havlíčka.

Průměrná návštěvnost na základní výstavu byla 732 osob.

Do celkové návštěvnosti nezapočítáváme akce mimo hlavní náplň galerie a výstavní projekty mimo prostory galerie, u kterých nemáme zpětnou vazbu o jejich návštěvnosti.

Návštěvnost u různých doprovodných programů a akcí nejen pro děti, ale i pro dospělé je nižší z důvodu limitujícího počtu účastníků na těchto akcích a s ohledem na jejich časovou i materiálovou náročnost.

Vedle tzv. stálé návštěvnické klientely v loňském roce zavítalo do naší galerie mnoho zájemců z celé republiky, což dokládají jejich zápisy v návštěvní knize.

Pro názornost uvádím srovnání některých ukazatelů s uplynulými dvěma roky:

výstavy	2017	2018	2019
počet výstav celkem	13	11	12
z toho základních	7	8	9
putovních	1	3	3
počet akcí a přednášek	206	197	209
návštěvnost celkem	8.073	9.579	7.749
známá návštěvnost putovních výstav	0	0	3.336
základní výstavy	5.354	5.449	6.584
stálá expozice	3.284	686	0
doprovodné akce	6.709	4.787	6.198

Ke zkreslení návštěvnosti výrazně přispívá nemožnost evidence návštěvníků na námi pořádaných putovních výstavách a akcích pořádaných mimo prostory galerie. Návštěvnost galerie je na základě dohody při stanovování kvalitativních indikátorů vykazována tak, že je pouze 1 vstupenka do všech výstavních prostor bez ohledu na

počet právě probíhajících výstav i stálé expozice a do návštěvnosti je započítána pouze jedna osoba.

6.2. Spolupracovníci

Galerie spolupracuje s městem Havlíčkův Brod, které má pouze jedno vlastní kulturní zařízení, proto je naše činnost vnímána jako významný příspěvek ke zkvalitňování kulturního života ve městě.

Vzhledem k personálnímu obsazení galerie nejsme sami schopni zajistit hlavně větší akce bez spolupráce se studenty brodských škol. Významnými spolupracovníky v loňském roce byli především žáci a pedagogové Soukromé umělecké školy v Havlíčkově Brodě. Naše poděkování patří i řadě přátel galerie, kteří nám již pravidelně pomáhají realizovat některé periodické akce.

Tradičně dobře funguje i naše vzájemná spolupráce s Krajskou knihovnou Vysočiny a Muzeem Vysočiny Havlíčkův Brod, za což jim mnohokrát děkuji.

I v roce 2019 probíhala dobrá spolupráce se zástupci místních médií.

Velmi dobrá spolupráce byla s Horáckou galerií v Novém Městě na Moravě a Oblastní galerií Vysočiny v Jihlavě na společných akcích nebo na výpůjčkách pro jednotlivé výstavní projekty, či jednání akviziční komise.

Dlouhodobě spolupracujeme s dalšími sbírkotvornými galeriemi – muzei umění v rámci profesního sdružení Rada galerií České republiky na společných výstavních projektech.

Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě dlouhodoběji spolupracuje s Rakouskem a od roku 2016 s Polskem.

V Polsku pokračuje naše spolupráce s Galeríí MBWA v Lešně a v průběhu roku 2019 jsme pracovali na připravované výstavě Orbis pictus. Také jsme domluvili s výtvarníkem a profesorem Akademie umění a designu ve Vratislavi Eugeniuszem Józefowskim výstavu jeho ilustrační tvorby v roce 2021 v havlíčkobrodské galerii.

7. KNIHOVNA

Galerie výtvarného umění spravuje odbornou knihovnu, která je budována od založení galerie a je zaměřena především na výtvarné umění a architekturu. Vedle odborné knihovny spravuje galerie knihovnu katalogů rozdělenou do tří skupin, knihovnu časopisů a odborný archiv galerie.

V současné době čítá celkem 8.672 knihovních jednotek, ke kterým je zpracován autorský a předmětný katalog.

Kapacita odborné knihovny je již naplněna, proto je doplňována pouze sporadicky. V průběhu roku 2019 bylo zakoupeno pouze 20 nových přírůstků. Do nákupu knih bylo investováno 8.199,- Kč a odborných časopisů 11.040,10 Kč.

Odborná knihovna i archiv byly veřejnosti zpřístupněny pouze prezenčně. Prezenční zpřístupnění knihovny neodpovídá danému standardu, protože nemáme badatelnou nebo studovnu. Služeb knihovny využívají především odborní pracovníci galerie, studenti a pedagogové odborných škol. V průběhu roku 2019 si 61 zaregistrovaných uživatelů vypůjčilo 181 dokumentů.

V průběhu roku knihovna formou výstřížkové služby dokumentovala činnost instituce.

8. INTERNETOVÉ STRÁNKY

8.1. Úvod

Webové stránky Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě chápeme jako nepostradatelnou součást marketingu organizace. Jde o významný nástroj propagace a komunikace s našimi návštěvníky. Naším hlavním cílem je dosáhnout větší informovanosti a spokojenosti uživatelů.

V roce 2019 byla odbornými pracovníky pravidelně prováděna aktualizace webových stránek a propagována činnost galerie.

Součástí internetových stránek je rubrika „**Dílo měsíce**“, ve které galerie v roce 2019 zveřejnila tato vybraná výtvarná díla ze svých sbírek. Výběr děl reagoval na aktuální data či události související s vystaveným autorem či probíhající výstavou:

leden: Dagmar Černá – Stehlíci, nedatováno, barevná litografie, papír

únor: Venda Truhlářová - Bretaňské pobřeží II., 1967, tempera, tužka, papír

březen: Venda Truhlářová - Dinan (Bretaň), 1967, akvarel, tužka, papír

duben: Eduard Ovčáček - Arcimboldo II., 1963, kombinovaná technika papír

květen: Josef Kremláček - ilustrace k francouzskému vydání knihy Daniela Defoe: Robinson Crusoe (Presses de la Renaissance, Paris 1970) kombinovaná technika, papír

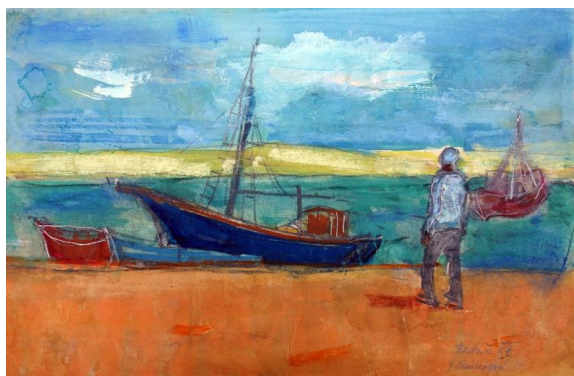
červen - srpen: Daniel Reynek: Květ trávy, digitální tisk z originálního diapozitivu, fotopapír, 472 x 467 mm, nedatováno

září - říjen: Josef Saska - Civilizace, olej, plátno, 2002

listopad - prosinec: Oldřich Jelínek: Pas de deux, olej, akryl, juta na sololitu, 2014

D. Černá

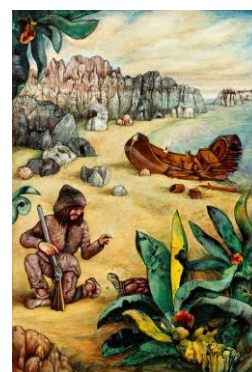
V. Truhlářová

V. Truhlářová

E. Ovčáček

J. Kremláček

D. Reynek

J. Saska

O. Jelínek

Také po celý rok 2019 měla galerie svůj profil na sociální síti Facebook, kde pravidelně aktualizovala výstavní a doprovodný program, zprostředkovávala aktuální informace o dění v instituci, zpřístupňovala vybraná výtvarná díla ze svých sbírek a zveřejňovala fotografie. Tento profil má název „Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě.“

9. HOSPODAŘENÍ GALERIE V ROCE 2019

9.1. Úvod

Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě je příspěvková organizace Kraje Vysočina.

Do 30. 6. 2001 byla zřizovaná Ministerstvem kultury ČR. Na základě rozhodnutí Ministerstva kultury České republiky o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky do majetku krajů byla k 1. 7. 2001 galerie převedena do vlastnictví Kraje Vysočina, který ji zřizuje dosud.

V ekonomické oblasti se v roce 2019 galerie řídila platnými právními normami, zákoníkem práce, pravidly Rady Kraje Vysočina a zásadami Zastupitelstva Kraje Vysočina.

9.2. Tvorba a čerpání rozpočtu galerie v roce 2019

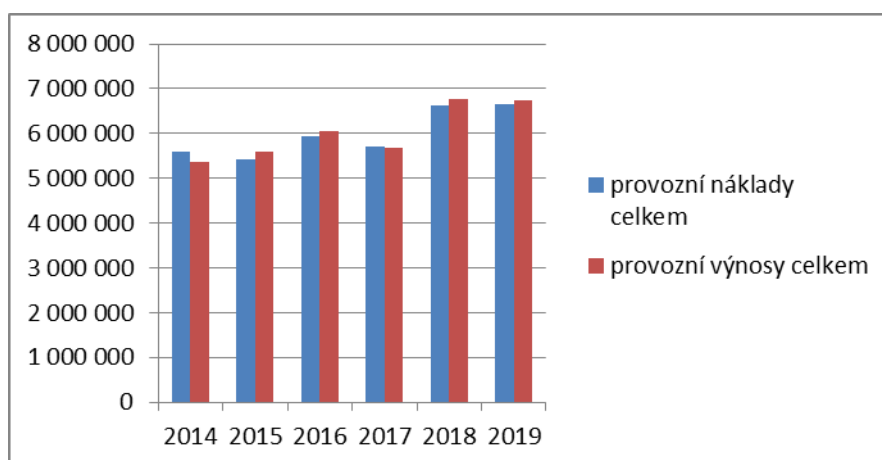
Příspěvek na provoz od zřizovatele činil 5.981.000,- Kč. Dále jsme získali mimořádný neinvestiční příspěvek od zřizovatele a to 100.000,- Kč na projekt Josef Honys. Na mimořádný nákup akvizic nám byl schválen mimořádný investiční příspěvek ve výši 330.000,- Kč, který byl účelově vázán na zakoupení čtveřice obrazů Jiřího Johna. Investiční příspěvek na akvizice byl ve výši 270.000,- Kč a mimořádné čerpání investičního fondu také na akvizice do sbírek ve výši 207.300,- Kč.

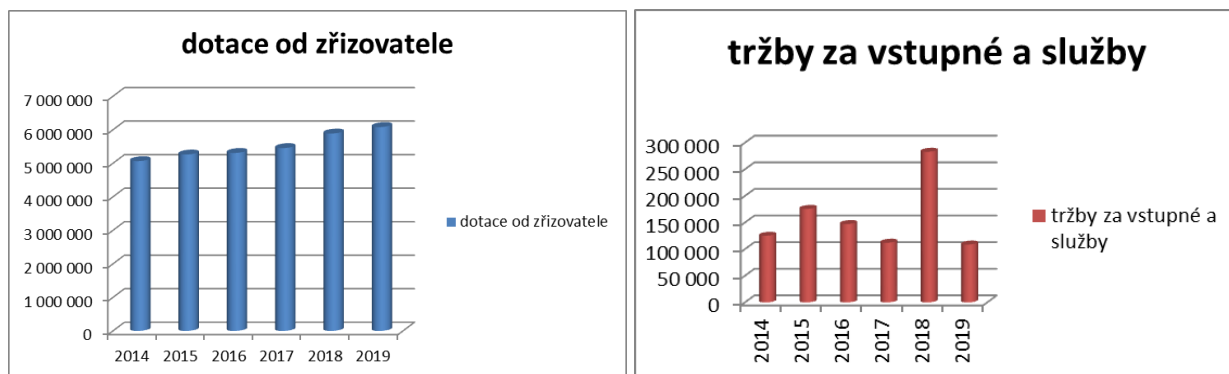
Od Ministerstva kultury ČR jsme z programu „Kulturní aktivity“ obdrželi dotaci na „*Neperiodickou publikaci Josef Honys*“ ve výši 130.000,- Kč.

Jednotný příděl do FKSP (tj. 2 %) ze mzdových prostředků činil 66.075,46 Kč.

9.3. Vývoj hospodaření v letech 2014 - 2019

Porovnání skutečností provozních nákladů a výnosů

9.4. Přehled nejvýraznějších nákladů a výnosů v roce 2019

Náklady galerie v roce 2019 byly ve výši 6.646.899,85 Kč. Z toho jsme na spotřebované nákupy čerpali 344.771,36 Kč. V této položce jsou zahrnuty náklady na výstavní a edukační činnost, náklady na propagaci a drobný majetek do 3.000,- Kč. Za energie jsme zaplatili 160.317,56 Kč, za služby 690.996,48 Kč, mzdové náklady včetně zákonných odvodů činily 4.515.788,- Kč, odpisy 215.565,27 Kč, pořízení DDHM 278.817,65 Kč. Z toho nejvýznamnější položkou byl nákup jednotlivých komponentů ke kamerovému systému ve výši 200.000,- Kč.

Ostatní náklady byly ve výši 440.643,53 Kč.

V roce 2019 jsme spotřebovali pro zaměstnance 1.948 ks stravenek v hodnotě 90,- Kč / 1 ks od společnosti Edenred CZ s.r.o.

9.4.1. Získané příspěvky, dotace a granty v roce 2019

Schválený příspěvek na provoz od zřizovatele na rok 2019 ve výši 5.981.000,- Kč jsme vyčerpali v plné výši. Dále jsme čerpali účelový mimořádný neinvestiční příspěvek na projekt Josef Honys ve výši 100.000,- Kč od zřizovatele. Rada Kraje nám schválila také mimořádný investiční příspěvek ve výši 330.000,- Kč na mimořádnou akvizici čtyř obrazů Jiřího Johna. Celková hodnota těchto nakupovaných děl byla 440.000,- Kč, rozdíl ve výši 110.000,- Kč jsme čerpali z fondu investic.

V roce 2019 jsme podali 1 žádost o dotaci na Ministerstvo kultury ČR. Dotace ve výši 130.000,- Kč byla z odboru umění, literatury a knihoven na neperiodickou publikaci Vzpomínky na malíře a básníka. Tuto dotaci jsme vyčerpali v plné výši.

Dále jsme v loňském roce spolupracovali s městem Havlíčkův Brod, které uhradilo 20.000,- Kč za tisk katalogu Josefa Sasky – Síla barvy. Nad výstavou k autorovým sedmdesátým narozeninám převzalo záštitu město a starosta Mgr. Jan Tecl, MBA.

9.4.2. Odměňování v roce 2019

Limit počtu pracovníků galerie je 9 plných úvazků. K 31. 12. 2019 byl počet fyzických pracovníků 12. Jedna zaměstnankyně čerpala MD. Průměrný roční přepočtený stav byl 8,75.

Rada Kraje Vysočina nám stanovila závazný ukazatel finančního vztahu k rozpočtu kraje na rok 2019 - limit prostředků na platy ve výši 3.274.000,- Kč s počtem zaměstnanců 9. Prostředky na platy byly vyčerpány ve výši 3.303.777,- Kč. Rozdíl ve výši 29.777,- Kč byl pokryt z fondu odměn.

Ostatní osobní náklady byly čerpány ve výši 93.531,- Kč. Jedná se o zaměstnávání pracovníků na dohody o provedení práce na zástupy za dovolenou, na zajištění uvedení výstav a hudebního vystoupení na vernisážích, na externisty zajišťované přednášky a besedy. V roce 2019 byly ostatní osobní náklady vyšší z důvodu dlouhodobější nemoci zaměstnankyně a potřeby třetího průvodce během nefunkčnosti kamerového systému.

9.5. Investiční rozvoj v roce 2019

V roce 2019 jsme z investic pořídili především akvizice do sbírek v celkové výši 807.300,- Kč.

Během roku 2019 jsme darem získali umělecká díla do sbírek v celkové výši 924.000,- Kč. Z nich je nejvýznamnější dar od Miloslava Havlíčka ve výši 913.000,- Kč.

9.6. Účetní výkazy k 31. 12. 2019

Rozvaha (v tisících Kč):

Rozvaha	k 31. 12. 2018	k 31. 12. 2019
Aktiva celkem	15.078	16.474
Stálá aktiva	12.955	14.476
Oběžná aktiva	2.123	1.998
Zásoby	490	437
Krátkodobé pohledávky	29	24
Finanční majetek	1.604	1.537
Pasiva celkem	15.078	16.474
Vlastní kapitál	14.681	15.938
Jmění účetní jednotky	12.955	14.476
Fondy účetní jednotky	1.564	1.365
Výsledek hospodaření	+162	+97
Cizí zdroje	397	536
Krátkodobé závazky	397	536

Výkaz zisků a ztrát (v tisících Kč):

	k 31. 12. 2018	k 31. 12. 2019
Výnosy	6.781	6.744
Tržby za zboží a služby	680	570
Finanční výnosy - úroky	3	1
Dotace	6.098	6.173
Provozní náklady	6.619	6.647
Náklady	2.107	1.728
Osobní náklady	4.373	4.703
Odpisy	139	216
Finanční náklady	0	0
Výsledek hospodaření	+162	+97

Rok 2019 jsme ukončili ziskem ve výši 97.250,96 Kč.

Finanční prostředky čerpala Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě efektivně, hospodárně, účelně a uvážlivě dle potřeb organizace v návaznosti na potřeby a požadavky veřejnosti.

9.7. Veřejné zakázky

V roce 2019 galerie nevypsala žádnou veřejnou zakázku.

10. KONTROLNÍ ČINNOST

Na základě zákona č.320/2001 Sb. o finanční kontrole v platném znění, dle vyhlášky Ministerstva financí č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole a Pravidel Kraje Vysočina k zavedení systému finanční kontroly u příspěvkových organizací zřizovaných Krajem Vysočina schválených usnesením č. 327/12/2003 RK dne 30. 4. 2003 byl ke dni 30. 9. 2003 v Galerii výtvarného umění v Havlíčkově Brodě zpracován a zaveden Vnitřní kontrolní systém, který byl novelizován ke dni 1. 10. 2019.

Vzhledem k minimálnímu počtu pracovníků (přepočtený stav 8,75) stále není v naší organizaci systematizované místo kontrolora. Vnitřní kontrola je i nadále vykonávána výlučně po linii řízení a z velké části je vlastně samokontrolou, protože veškeré transakce plánují, připravují, uskutečňují a následně prověřují uskutečněné operace dle zavedeného vnitřního systému o finanční kontrole – příkazce operace (ředitelka organizace) a správce rozpočtu (ekonomka), která je současně i hlavní účetní. Každou transakci předem povoluje příkazce a zodpovídá za ni správce rozpočtu a zaměstnanec galerie, který ji zadal. Všichni zaměstnanci jsou obeznámeni s tím, že musí hospodárně, efektivně a účelně využívat svěřené prostředky i materiál a dodržovat zavedená úsporná opatření.

Shodně s minulými lety probíhala i v roce 2019 kontrola správnosti a úplnosti provedené inventarizace hmotného majetku, cenin a pokladny galerie za uplynulý rok. Průběžně probíhá kontrola dodržování rozpočtové a finanční kázně včetně prověřování hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti vynakládaných finančních prostředků. Dále průběžně probíhá kontrola správnosti kupních smluv a licenčních smluv.

Kontrola dodržování zákona č. 262/06 Sb. zákoníku práce o cestovních náhradách § 151 - § 187 ve znění pozdějších předpisů je rovněž prováděna průběžně při podepisování cestovních příkazů a na konci každého měsíce spolu s kontrolou výdajů pokladnou. Jedenkrát ročně je provedena řádná inventarizace pokladní hotovosti a cenin inventarizační komisí jmenovanou ředitelkou organizace. Pravidelně ke skončení účetního období je provedena řádná inventarizace veškerého majetku, se kterým má galerie právo hospodařit, závazků a pohledávek, inventarizační komisí jmenovanou ředitelkou organizace. Provedenými inventarizacemi a kontrolami nebyly zjištěny žádné nedostatky.

V průběhu roku pravidelně proběhly kontroly a revize dané zákonem (elektrické zařízení, plyn a plynové spotřebiče, tlakové nádoby, komíny, hromosvody, výtah, hasicí přístroje, EZS, EPS, CCTV atd.).

V souladu s dlouhodobým plánem inventarizací byla provedena řádná inventarizace části podsídky „Grafika“. Zkontrolováno bylo 1.049 inventárních čísel. Inventarizaci provedla komise ve složení: Tereza Krejčová, Aleš Veselý, Daniela Růžičková. Inventarizace proběhla ve dnech 1. 8. – 26. 11. 2019 a nebyly při ní zjištěny žádné nedostatky.

Dne 3. 6. 2019 byla provedena Okresní správou sociálního zabezpečení Havlíčkův Brod kontrola plnění povinností v nemocenském pojištění, v důchodovém pojištění a při odvodu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti za období od 1. 5. 2016 do 30. 4. 2019. Kontrolou nebyly zjištěny žádné nedostatky.

Ve dnech 11. – 13. 6. 2019 byla v galerii na základě pověření ředitele Krajského úřadu kraje Vysočina č. 20195118302 ze dne 21. 5. 2019 provedena veřejnosprávní

kontrola za období roku 2018 a období účetně související. Předmětem kontroly bylo hospodaření Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě s veřejnými prostředky.

Drobné formální nedostatky týkající se účinnosti vnitřního kontrolního systému, smluvních vztahů a souhlasů majitelů uměleckých děl se zveřejněním smlouvy v Registru smluv byly odstraněny.

Dne 6. 12. 2019 byla VZP provedena kontrola plateb pojistného na veřejné zdravotní pojištění a dodržování ostatních povinností plátce pojistného za období od 1. 3. 2017 do 31. 10. 2019. Předmětem kontroly byla kontrola oznamovací povinnosti, správnosti stanovení výše vyměřovacích základů a správnosti výše pojistného dle účetní evidence, dodržování termínu splatnosti pojistného a podávání přehledů o platbách pojistného. Kontrolou nebyly zjištěny splatné závazky vůči VZP ani jiné evidenční nedostatky.

11. PODĚKOVÁNÍ

Děkuji všem zaměstnancům galerie, díky jejichž práci a entuziazmu se nám daří zajistit plnění všech plánovaných akcí v dobré kvalitě jak po stránce odborné, tak i návštěvnické. Připravili jsme i řadu akcí mimo plán, které reagovaly na aktuální události či na poptávku veřejnosti. V tomto trendu chceme pokračovat i v následujících letech.

Mé poděkování patří všem, kteří nám darovali umělecká díla do sbírek. Díky jejich velkorysosti výrazně vzrostl počet sbírkových předmětů spravovaných galerií.

Děkuji všem kolegům ze sbírkotvorných institucí České republiky, umělcům a majitelům za zapůjčení uměleckých děl na výstavy pořádané v roce 2019. Děkuji vedení, pedagogům a žákům Soukromé umělecké školy v Havlíčkově Brodě Nuselská, kteří nám zajišťovali hudební vystoupení na zahájení výstav. Dále všem přátelům galerie, kteří se podílejí na vybraných projektech a akcích uvedených v přehledu.

Děkuji paní radní, pracovníkům odboru kultury a dalších odborů Krajského úřadu Kraje Vysočina za vstřícné jednání a vzájemnou spolupráci.

Mé poděkování patří i kolegyním a kolegům z Krajské knihovny Vysočina, Horácké galerie v Novém Městě na Moravě, Oblastní galerie v Jihlavě, Muzea Vysočiny Havlíčkův Brod, Jihlava, Pelhřimov a Třebíč, Vysočina Tourism, čelním představitelům města Havlíčkův Brod a především můj velký dík patří všem návštěvníkům galerie.

Těší mne návštěvnost veřejnosti mimo náš region i pozitivní ohlasy, které nás utvrzují v tom, že naše snažení má význam. Ocenění a uznání návštěvníků je nám odměnou za mnohdy velmi hektické dny i neustálé ekonomické zvažování možností a hledání té „nejlacinější“ varianty. Všem návštěvníkům děkuji za čas, který věnují návštěvě galerie a těším se na setkání i v letech následujících.

12. VÝHLED NA PŘÍŠTÍ ROK

Také na rok 2020 máme připraven velmi zajímavý a různorodý výstavní plán. Začínáme hned dvěma výstavami najednou. Nejen dětem je určená výstava „Potvorové“ aneb z fantaskního světa Aloise Boháče. Spolu s ní představíme fotografickou tvorbu Pavla Štichy, českého fotografa žijícího od roku 1969 v Německu. Poté potěšíme milovníky humoru a satiry pracemi jednoho z našich nejlepších současných malířů inteligentního vtipu, slovních hříček a vtipných analogií na dějinné události Pavla Matušky „Hříchy a hříčky naší doby“. Nejen do české historie nás zavedou ilustrace Renáty Fučíkové. Poprvé se v naší galerii souborně představí tvorba profesora Eduarda Ovčáčka nebo Tomáše Švédy. Z regionálních autorů bych pak zmínila Petra Mášu a na závěr příštího roku představení tvorby tří generací rodiny Škrabánků.

Vedle výstav se opět můžete těšit na různé doprovodné akce a výtvarné dílny. Těšíme se na Vaši návštěvu.

Tiráž
VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2019
Text: Hana Nováková
Ekonomické údaje: Michaela Pazourová
Foto: Martin Findeis, Ivo Havlík, Libor Blažek, Dana Machovcová,
Hana Nováková, Daniela Růžičková, Aleš Veselý, Tereza Machovcová, Pavel Vítek, Eva Hodíková
Grafická úprava: Hana Nováková